

Mən çox xoşbəxtəm ki, Bakı Dövlət Universitetinin məzunuyam...

Ümummilli Lider HEYDƏR ƏLİYEV

Qəzet 1929 -cu ildən nəşr olunur. Təsisçi: Bakı Dövlət Universiteti

29 iyul 2022-ci il

BAKİ UNIVERSİTETİ

MİLLİ TƏRƏQQİ ELM VƏ TƏHSİL OCAĞINDAN BAŞLAYIR

**BDU-nun rektoru
Elçin Babayev
Türkiyənin Uşak
Universitetinin
rektoru ilə görüşüb**

→ Səh.4

**BDU və Qazaxistan
universitetləri
arasında əlaqələr
genişlənir**

→ Səh.4

**Ümummilli lider
Heydər Əliyevin
siyasi hakimiyyətə
gəlişinin 53-cü
ildönümü qeyd
olunub**

→ Səh.4

**BDU-nun rektoru
İctimai Nəzarət
Şurasının üzvləri
ilə görüşüb**

→ Səh.5

**BDU ICESCO-nun
Rabatda keçirilən
beynəlxalq
tədbirinin
həmtəşkilatçısıdır**

→ Səh.9

**"TEKNOFEST
Azərbaycan"da
uğurla iştirak edən
BDU
komandalarının
üzvləri ilə görüş**

→ Səh.11

**Geologiya
fakültəsinin bir
qrup professor-
müəllim heyəti
Filizçay yatağında**

→ Səh.13

**"Şuşa ili"
çərçivəsində
stolüstü tennis üzrə
açıq turnir**

→ Səh.16

**"Əkinçi" ilə başlayan
müqəddəs missiya**

→ Səh.2

**BDU-nun "Web of
Science" bazasında
indekslənən daha bir
elmi jurnalının təsir
əmsali yüksəlib**

→ Səh.4

**BDU və Mediasiya
Şurası arasında
əməkdaşlıq
memorandumu
imzalanıb**

→ Səh.4

**BDU-nun Əqli
mülkiyyət hüququ
kafedrasının Əqli
Mülkiyyət Agentliyində
filialı yaradılıb**

→ Səh.6

**Mədəniyyət Nazirliyi və
BDU-nun "Mədəni
gənclik" layihəsinin ilk
mərhələsi yekunlaşır**

→ Səh.11

Tənəzzüldən tərəqqiyə, intibaha aparən böyük tarix

**53 il öncə iyulun 14-də Ulu
öndər Heydər Əliyevin doğma
xalqına, Vətənə, Azərbaycan
dövlətinə həsr olunmuş ömür
lündə yeni, daha məhsuldar,
çoxsahəli, qaynar fəaliyyət dövrü
başladı.**

Müsəir tariximizin 53 ildən
artıq bir mərhələsi, o cümlədən
müstəqil Azərbaycan dövlətinin
formalaşması, dinamik inkişafı və
dünya interqrasiya sisteminə qo-
şulması Ümummilli lider Heydər
Əliyevin adı ilə bağlıdır. Dünya-
nın ən güclü, tanınmış siyasi xadimləri,
toləbkar ekspertləri qüdrətli
Vətən oğlunu Azərbaycan tarixinin yetirdiyi ən
mükəmməl şəxsiyyət, beynəlxalq
miqyaslı böyük siyasetçi və döv-
lət xadimi, fenomen lider kimi
səciyyələndirirlər.

XX əsrin 50-60-cı illərində
Azərbaycan xalqının gərgin
əməyi sayəsində əldə olunan
uğurlara, nailiyyətlərə baxmaya-
raq, bir sıra obyektiv və subyektiv
səbəblər üzündən respublika iqtisadiyyatının əksər sahələrində -
həm sənayedə, həm də kənd tə-

sərrüfatunda gerilik, mənfi hallar,
idarəetmədə ciddi nöqsanlar
hökm sürdü. Azərbaycan iqtisadiyyatında
yaranan böhran vəziyyəti əhalinin sosial vəziyyəti
nə mənfi təsir göstərirdi. Korrupsiyaya və rüşvətxorluğa, sui-işti-
fadə hallarına meyllər özünü gös-
terməyə başlamışdı. Bütövlükdə
istehsalın, o cümlədən sənaye
məhsulları istehsalının ümumi in-
kişafı səviyyəsinə, milli gəlirin
həcmində və əmək məhsuldarlığı
nın artım sıretinə görə Azərbaycan
ittifaq respublikalarından
geri qalırdı. Bu vəziyyət pisloş-
məkdə davam edirdi. Kənd tə-
sərrüfatının bütün sahələrində ge-
rilik getdikcə artırdı.

Elmi-texniki tərəqqinin na-
iliyyətləri istehsalata, demək olar
ki, tətbiq olunmurdu.

70-ci illər Azərbaycanın inki-
şafında özünəməxsus və spesifik
xüsusiyyətləri ilə səciyyələnən
bir dövrdür. Sovetlər ölkəsində
bu dövrdə durğunluq halları
güləndiyi halda, Azərbaycanda
tərəqqi başlamışdı. Ulu öndər
Azərbaycana ikinci dəfə rəhbər-

lik etdiyi dövrdə - 1993 -2003-cü
illərdə tariximizin bu dövrün -
60-cı illərə qiyət verəkən
deyirdi: "Qətiyyətlə bildirmək
olar ki, 60-cı illərdə respublika
iqtisadiyyatı bütövlükdə dərin və
uzunmüddətli böhran mərhələsinə
qədəm qoymuşdu. Yaranmış
ağır vəziyyətdən çıxış yolu tapıl-
malı, iqtisadiyyatın inkişafi üçün
prinsipial cəhətdən yeni konseptual
yanaşma yolları işlənib hazırlanmalıdır,
xalq təsərrüfatında köklü
struktur dəyişiklikləri aparılmalıdır,
təsərrüfatçılıq və iqtisadi həvəs-
ləndirmə işində təzə metodlar
tətbiq edilməli idi".

Azərbaycanın düşdürüyü bu
ağır vəziyyətdə, uzunmüddətli
geriliyin hökm sürdüyü, mənfi
meyillərin artdığı bir şəraitdə res-
publika rəhbərliyində müüm
dəyişiklik baş verdi.

1969-cu il iyulun 14-də Heydər
Əliyev Azərbaycanda rəhbərliyə
gəldi - Azərbaycan KP MK-nin
birinci katibi seçildi.

(Ardı 2-ci səhifədə)

BDU-da Hüceyrə kulturası və genom redaktəsi elmi-tədqiqat laboratoriyası yaradılıb

→ Səh.11

Tənəzzüldən tərəqqiyə, intibahə aparan böyük tarix

Bununla Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyinin birinci dövrü başladı. Ulu öndər Heydər Əliyev totalitar rejimin hökmranlıq etdiyi mürekkeb tarixi şəraitdə, Kommunist Partiyasının şəriksiz ağalığı dövründə Azərbaycanı Sovetlər İttifaqının ən qabaqcıl respublikalardan birinə çevirmek üçün respublikada sosial-iqtisadi və mədəni qu-ruculuğun, idarəetmənin bütün sahələrini əhatə edən geniş islahatlar programı hazırladı. Totalitar sovet rejiminin bütün xüsusiyyətlərinə bələd, zəngin idarəçilik təcrübəsinə malik olan, Mərkəzdə kifayət qədər yaxşı tənəzzüldən Heydər Əliyev Azərbaycanı bu ağır, böhranlı vəziyyətdən çıxarmaq üçün düzgün məntiqə, reallığa əsaslanan qəti tədbirlər görməyə başladı.

1969-cu il avqustun 5-də Ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycan KP MK-nın plenumu keçirildi. Burada o, Azərbaycanın sosial-iqtisadi böhran vəziyyətinin, uzunmüddətli geriliyin geniş təhlilini verdi, səbəblərini açıqladı və çıxış yollarını müəyyənləşdirdi. Ulu öndər uzaqgörənlilikə ölkənin dinamik və hərtərəfli inkişafını təmin edən kompleks inkişaf proqramları hazırladı və onun icrasını təmin edən tədbirlər gördü.

Dahi lider ilk növbədə mərkəzdəki nüfuzundan istifadə edərək, respublikanın xalq təsərrüfatının inkişaf etdirilməsini təmin etmək üçün Sovet İKP MK və SSRİ Nazirlər Sovetinin iqtisadiyyatın bütün sahələrini əhatə edən aşağıdakı müvafiq qərarlarının qəbul edilməsinə nail oldu:

1) 1970-ci il iyulun 23-də "Azərbaycan SSR Xalq təsərrüfatını inkişaf etdirmək tədbirləri haqqında";

2) 1970-ci il iyulun 25-də "Azərbaycan SSR Xalq təsərrüfatını daha da inkişaf etdirmək tədbirləri haqqında";

3) 1975-ci il iyulun 9-da "Azərbaycan SSR-də kənd təsərrüfatı istehsalını daha da intensivləşdirmək tədbirləri haqqında";

4) 1976-ci il iyulun 27-də "1976-1980-ci illərdə respublika sənayesinin ayrı-ayrı sahələrinin inkişaf etdirilməsinə dair Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsinin təkliflərinin nəzərdən keçirilməsi nəticələri barədə";

5) 1979-cu il fevralın 22-də "Azərbaycan SSR-də kənd təsərrüfatı istehsalını daha da ixtisaslaşdırmaq, üzümçülüyü və şərabçılığı inkişaf etdirmək tədbirləri haqqında".

Onu da qeyd edək ki, bu qərarların yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün mərkəzi büdcədən Azərbaycana xeyli vəsait ayırdı. Həmin vaxtdan da Azərbaycanda tənəzzüldən tərəqqiyə

dönüş başladı. Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyətə gəlməsi ilə Azərbaycanda dirçəliş, inkişaf, cəmiyyətin keyfiyyətə irəliyə, milli özünüdərke, milli özünə qayıda döñüş mərhələsinin başlangıcı qoyuldu. 1969-1982-ci illər Azərbaycanın ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni-mənəvi həyatında intibah dövrü hesab olunur.

Dahi şəxsiyyətin Azərbaycana rəhbərliyə gəlməsi respublikanın digər sahələri kimi, iqtisadiyyatının da dirçəlişi, ölkənin təbii ehtiyatlarından, iqtisadi, təhsil, elm və digər potensialından xalqın maddi-rifah halının yüksəldilməsi üçün şəraitin yaradılması ilə xarakterizə olunur. Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə qısa müddətə iqtisadiyyatda, o cümlədən kənd təsərrüfatında ixtisaslaşma, maddi-texniki baza və müasir istehsal sahələrinin yaradılması ilə bağlı kompleks tədbirlər hazırlanıb və həyata keçirilib.

Arxiv sənədlərinin təhlili göstərir ki, 1969-1982-ci illərdə müdrik, zəngin təcrübəyə əsaslanan Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında respublika iqtisadiyyatında istehsalın sürəti xeyli artıb, məhsuldarlıq yüksəlib, böyük uğurlar, nailiyyətlər qazanılıb, elmi-texniki tərəqqidə böyük irəliliyişlər baş verib, yeni, müasir istehsal sahələri yaradılıb, əhalinin maddi rifah hali əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşıb.

Bələliklə, Ulu öndərin çox ciddi, prinsipial iş təcrübəsi sayesində qeyd olunan qərarların yerinə yetirilməsi ilə respublika iqtisadiyyatında mövcud olan uzunmüddətli geriliyə son qoyuldu. Bu addımlar qüsür və nöqsanların aradan qaldırılmasında, 1970-1982-ci illərdə respublika iqtisadiyyatının intensiv, dinamik inkişafında başlıca rol oynadı.

1969-1982-ci illərdə Heydər Əliyevin rəhbərliyi, təşəbbüsü və gərgin əməyi sayesində respublikada 25-dən çox zavod, fabrik və digər istehsal müəssisələri, obyektləri istifadəyə verilmiş, 630 min nəfərlük yeni iş yerləri yaradılmışdı. Bu illərdə neft və neft emalı və qazçıxarma sahələrinin inkişafında yeni mərhələ

başlamışdı. Təkcə neft hasilatında istehsalın həcmi 2,8 dəfə, maşınqayırma və metal emalında 3,3 dəfə, kimya və neft kimyəsində 2,9 dəfə artmışdı. Bütünlükdə sənayedə əmək məhsuldarlığı 1,7 dəfə yüksəlmış, 4400 yeni növ maşın, cihaz, avadanlıq və digər məməlumatlar yaradılmışdı ki, onlardan 400-ü keçmiş SSRİ-də ilk dəfə həyata vəsiqə almışdı.

Ümummilli lider Heydər Əliyev 70-80-ci illərdə neft-kimya sənayesinin inkişafını Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafında başlıca amil hesab edirdi. Ulu öndərin Azərbaycanda rəhbərliyə gəlməsi ilə 1969-1982-ci illərdə Azərbaycanın iqtisadi strukturunda keyfiyyət dəyişikliklərinə səbəb olan böyük uğurlar əldə edilmişdi. Bu dövrə respublika sənayesinin yeni sahələri olan elektrotexnika, cihazqayırma, dəzgahqayırma, avtomatlaşdırma kimi yeni istehsal sahələrinin yaradılmasına başlanılmış, Azərbaycan keçmiş Sovetlər Birliyində elektrotexnika sənayesinin ən böyük və əhəmiyyətli mərkəzlərindən birinə çevrilmişdi.

70-80-ci illərdə Azərbaycanın iqtisadi inkişafını təyin edən Bakı məişət kondisionerləri (1975) və Dərin dəniz özülləri (1985) zavodları tikilib istifadəyə verilmişdi. Həmçinin bu illərdə "Azon", "Ulduz" və onlarla digər əhəmiyyətli zavod və fabrikler tikilmişdi.

70-ci illərdə və 80-ci illərin əvvəllərində Heydər Əliyevin titanik əməyi, uzaqgörən siyaseti nəticəsində Azərbaycan xalqı öz iqtisadiyyatını yaratmışdı.

Dahi liderin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 1969-1982-ci illərdə respublika iqtisadiyyatında kənd təsərrüfatının xüsusi çökəsi artmış, onun dinamik inkişafı təmin olunmuşdu. Həmin müddədə böyük meliorasiya programı həyata keçirilmiş, Baş Mil, Abşeron, Lənkəran, Cağar-Cibir, Şəmkir kanalları, Araz, Arpaçay, Sərsəng, Yuxarı Xanbulaqçay və s. su anbarları istifadəyə verilmişdi.

Azərbaycan və SSRİ hökmətlərinin birgə qərarlarından sonra (1976 və 1979-cu illər)

Respublikada üzümçülüyün və şərabçılığın inkişafına xüsusi təkan verildi. Üzüm plantasiyaları 1985-ci ildə 1970-ci ildəkindən 2 dəfə artaraq 268 min hektara çatmışdı.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin çox böyük, gərgin fəaliyyətinin nəticəsi olaraq 1981-ci ildə Respublika tarixində ilk dəfə olaraq 1 milyon 151 min ton pambıq, 1 milyon 616 min ton üzüm, 644 min ton tərəvəz və s. kənd təsərrüfatı məhsulları tədarük edilmişdi.

Bütün bunların nəticəsində kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun həcmi 2,6 dəfə çoxalmışdı.

Ulu öndər qeyd edirdi ki, "Xalq həmişə öz ziyyalları, öz mədəniyyətə, öz elmi ilə tanınır". Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün dövrlerdə elmin, təhsilin inkişafına xüsusi önəm verib. Ötən əsirin 70-ci illərində və 80-ci illərin əvvəllərində ali təhsil məəssisələrinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində böyük işlər görülmüşdül. Ulu öndərin təşəbbüsü və qayğısı sayesində ali məktəblər üçün çoxlu sayıda tədris korpusları, yataqxana kompleksləri tikilmişdi. 1970-1980-ci illərdə dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və qayğısı ilə 15 min nəfərdən çox azərbaycanlı gənc keçmiş SSRİ-nin 170-dən artıq nüfuzlu ali məktəbində xalq təsərrüfatı, elm, təhsil və mədəniyyətin 80-dən çox sahəsini əhatə edən 2580-dən çox ixtisas üzrə təhsil almağa göndərilmişdi.

Ulu öndər təbii ki, suveren dövlətçiliyimizin sosial-iqtisadi, ictimai-siyasi, xüsusilə də təhlükəsizlik sahəsində hansı ciddi problemlərlə sınağa çəkiləcəyini əvvəlcədən yaxşı görürdü. Odur ki, Ümummilli lider hələ 70-ci illərdə bu problemlə bağlı məsələlərə diqqət yetirirdi.

Sovetlər dövründə bütün sahələr kimi, ordu quruculuğu prosesi də məlum siyasi-ideoloji prinsiplərə uyğun həyata keçirilirdi. Hərbi kadrlar hazırlayan məktəblər Rusiya, Belarusiya və Ukrayna respublikalarında yerləşirdi. Rəsmi mərkəz - sovet rəhbərliyi müttəfiq respublikalarda, xüsusilə, müsəlman-türk respublikalarında milli hərbi kadrların hazırlanması istiqamətində edilən cəhdlərin qarşısını alır və mane olurdu.

Ulu öndər mərkəzin maneələrinə baxmayaraq, 1973-cü ildə Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi məktəbin açılmasına nail oldu. Sovet rejiminin ən güclü vaxtında Azərbaycanda milli hərbi kadr hazırlığı üçün baza rolunu oynayacaq məktəbin yaradılması Ulu öndər Heydər Əliyev qüdrə-

tinin, yenilməzliyinin, cəsarətinin nəticəsi idi. Bu məktəbin hazırlanıldığı hərbi kadrların əsasında Azərbaycanda Ali Hərbi Komandanlıq, Ali Hərbi Dənizçilik və Ali Hərbi Təyyarəçilik və s. məktəbləri yaradıldı. Beləliklə, Heydər Əliyevin yaratdığı C. Naxçıvanski adına hərbi məktəb müstəqil Azərbaycanda ordu quruculuğu üçün əsas bazaların birinə çevrildi. 70-ci illərdə həmin məktəbin müdavimləri olan zabitlər artıq müstəqil Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin komandirləri, generallarıdır. Məhz onlar 44 günlük Vətən Müharibəsində qələbəmizin əsl qəhrəmanlarına çevrildilər.

1991-ci ilin oktyabrında müstəqilliyini bərpə edən Azərbaycan Respublikası real suverenliyinə 1993-cü ilin iyunun 15-də xalqın təkidi və xahişindən sonra Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyətə qayıdışı ilə nail oldu. Bununla da, Azərbaycanda milli intibahın ikinci mərhəlesi (1993-2003-cü illər) başlandı.

Ulu öndər Azərbaycanda intibah dövrünün birinci mərhəlesi (1969-1982) əldə edilən uğurları qıymətləndirərək bildirirdi ki, "Əgər 70-ci illərdə yanmış bu iqtisadiyyat olmasaydı, indi Azərbaycan Respublikası müstəqil yaşaya bilərdim".

Heç şübhəziz ki, müstəqil liyimizin sosial-iqtisadi əsasları o illərdə yaradılıb. Müstəqil Azərbaycan Respublikası həmin iqtisadi baza üzərində dinamik inkişaf edir.

Ümummilli lider Heydər Əliyev qeyd edirdi ki, "Azərbaycan artıq o ölkədir ki, öz torpağının işgalinə dözməyəcəkdir. Azərbaycan artıq o ölkədir ki, öz iqtisadi, siyasi, hərbi potensialından istifadə edib, istədiyinə nail olacaqdır. Dağlıq Qarabağ tarixi Azərbaycan torpağıdır. Azərbaycan torpaqlarında ikinci erməni dövlətinin yaranmasına biz heç vaxt icazə verməyəcəyik".

44 günlük qələbə münasibəti ilə Müzəffər Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Fəxri Xiyabanda tarixi nitqi zamanı demisidir: "Mən bu gün, eyni zamanda, Ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdim, onun ruhu qarşısında baş əydim. Ürəyimdə dedim xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim. Şuşanı azad etdik! Bu, böyük Qələbədir! Şəhidlərimizin, Ulu öndərin ruhu şaddır!".

İbrahim Zeynalov
Tarix fakültəsinin dekanı,
tarix elmləri doktoru,
professor

Aznews.az
14 iyul 2022-ci il

Azərbaycanın media nümayəndələrinə

Hörmətli media nümayəndələri!
Əziz jurnalistlər!

Sizi Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasının ildönümü münasibətilə səmimi-qəlbən təbrik edirəm.

Müstəqillik dövrümüzdə ilk dəfə Azərbaycan jurnalistləri Ermənistanın 30 ilə yaxın davam edən işğalından sonra öz peşə bayramlarını ölkəmizin mədəniyyət paytaxtı, milli mətbuatımızın inkişafında xüsusi yeri olan, Qarabağın tacı Şuşa şəhərində qeyd edirlər. Milli Mətbuat Günü ilə bağlı Şuşada keçirilən ilk tədbir zəngin ənənələrə malik Azərbaycan mediasının tarixində əlamətdar hadisə olacaqdır.

Azərbaycan mətbuati 1875-ci il iyulun 22-də görkəmli ziyanlı, publisist, təbiətşunas alim Həsən bəy Zərdabi tərəfindən Azərbaycan dilində nəşr olunmağa başlamış "Əkinçi" qəzetiňin bəyan etdiyi prinsipləri rəhbər tutaraq böyük inkişaf yolu keçmişdir. XIX əsrin ikinci yarısından sonrakı dövrde işiq üzü görən çoxsaylı nəşrlər tariximizin gü-

zgüsü olmuş, insanların maariflənməsi, milli şürurun formalşaması, xalqımızın azadlıq amallarının gerçəkləşməsi və mənəvi dəyərlərimizin qorunmasına mühüm töhfələr vermişdir.

XX əsrin sonlarında müstəqiliyini yenidən bərpa etmiş Azərbaycanda xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilmiş demokratik islahatlar bütün sahələrdə olduğu kimi, milli informasiya resurslarının inkişafında da əsaslı döñüş yaratmışdır. Söz və məlumat azadlığının təmin edilməsi, mütərəqqi qanunvericilik bazasının forma-

laşdırılması, redaksiyaların müstəqilliyinin gücləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilən sistemli tədbirlər nəticəsində Azərbaycan mediası sürətli inkişaf mərhələsinə qədəm qoymuşdur.

Kommunikasiya vasitələrinin transformasiya mərhələsini yaşadığı, rəqəmsal platformların və sosial media alətlərinin öz əhatə dairəsini genişləndirdiyi hazırkı dövrə milli informasiya resurslarımızın potensialının və qlobal informasiya şəbəkəsində mövqelərinin gücləndirilməsi başlıca vəzifələrdən biridir. Son illər həyata keçirilmiş islahatlar media fəaliyyətinin qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi, iqtisadi əsaslarının möhkəmləndirilməsi, jurnalistlərin sosial təminatının yaxşılaşdırılması, dövlətin kommunikiya siyasətinin müasir dövrün tələblərinə uyğun həyata keçirilməsi, jurnalistika sahəsində çəvikliyin, peşəkarlığın yüksəldilməsi, cəmiyyətimizi narahat edən mənfi təzahürərin aradan qaldırılması, medianın beynəlxalq əlaqələrinin genişləndirməsi və dəst ölkələrlə birgə

platformaların yaradılması məqsədi daşmış, bu sahədə nəzərə çarpacaq irəliləyiş əldə edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası müstəqil siyaset yürüdən, müasir, güclü, beynəlxalq münasibətlər sistemində layiqli yeri olan dövlətdir. Möhz buna görə qlobal informasiya məkanında ölkəmizin yüksək beynəlxalq nüfuzuna xələlət gətirmək, daxili həyatına təsir göstərmək cəhdləri səngimir. Vətən mühəribəsi zamanı Azərbaycan mediası informasiya cəbhəsində mübarizə apararaq, kütłəvi dezinformasiya hücumlarının qarşısının alınmasında, cəmiyyətimizin operativ və düzgün məlumatlandırılmasında böyük rol oynamışdır. Media resurslarımız Azərbaycan həqiqətlərini, o cümlədən işgal dövründə ermənilərin tarixi torpaqlarımızda törətdikləri misli görənməmiş vəhşilikləri və vandallığı beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmaq üçün fəaliyyətlərini yorulmadan davam etdirirlər.

Vətənpərvərlik, yüksək milli şür, ali məqsədlər uğrunda cəmiyyətimizin səfərbər olunması

na layiqli töhfələr vermiş Azərbaycan jurnalistləri hər zaman prinsipielliq nümayiş etdirməli, saxta və yalan məlumatlara söyklənən kampaniyaların qlobal səviyyədə vüsət aldığı bir şəraitdə Azərbaycanın dövlətçilik maraqlarını uca tutmalı, vətəndaşlarımızın dolğun və düzgün məlumat əldə etmək hüquqlarını təmin etməli, cəmiyyətimizin tərəqqisi naminə var gücləri ilə çalışmalıdır.

Əminəm ki, Azərbaycan jurnalistikası əldə olunmuş uğurların inkişaf etdirilməsi, cəmiyyətimizin davamlı tərəqqisi və xalqımızın xoşbəxt gələcəyi üçün bundan sonra da öz səylərini əsirgəməyəcək.

Bir daha peşə bayramınız münasibətilə sizi təbrik edir, hər birinizə cansağlığı və işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

İlham Əliyev

*Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti*

*Bakı şəhəri,
22 iyul 2022-ci il.
President.az*

"Əkinçi" ilə başlayan müqəddəs missiya

1875-ci ildə görkəmli maarifparvar, təbiətşunas alim və mütəfəkkir Həsən bəy Zərdabinin yaratdığı "Əkinçi" qəzeti ilə əsası qoyulan milli mətbuatımız çatın və şərəflə bir yol keçib.

"Əkinçi"nin 1875-ci il iyulun 22-dən 1877-ci ilin sentyabrınadək cəmi 56 sayı işıq üzü görə də, o, Azərbaycan milli mətbuatının təşəkkül tapmasında, inkişafında əvəzsiz rol oynayıb. Əsasən maarifçilik missiyasını üzərinə götürmüş "Əkinçi" qisa müddətdə həm ziyanlı təbəqə, həm də sadə insanlar arasında çox məşhurlaşıb. Lakin "Əkinçi"nin fəaliyyəti uzun olmayıb. Çar Rusiyası qəzetiňin insanların maariflənməsində, ictimai-siyasi proseslərə daha yaxından bələd olmasındaki rolundan çəkinməyə başlayıb və sonda qəzetiň nəşrini dayandırıb.

"Əkinçi" ilə başlayan müqəddəs missiya sonrakı dövrlərdə vətənsevər ziyanlılarımızın ərsəyə getirdiyi digər mətbu orqanlarımız tərəfindən davam etdirilərək xalqımızın milli oyanışında, XX əsrin əvvəllərində istiqlal arzularının gerçəkləşməsində misilsiz rol oynayıb.

Milli mətbuatımızın inkişafi bütün digər sahələrdə olduğu kimi, Ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu öndərin 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyətə qayğıdışı mətbuatımızın inkişaf tarixində də yeni mərhələ açıb.

1998-ci ildə Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən Azərbaycan mətbuatının üzərindən dövlət senzurasının ləğv edilməsi ilə ölkəmizdə söz və mətbuat azadlığının əsası qoyulub və bu, mətbuatın inkişafına ciddi tekan verib.

Ulu öndərin mətbuata və mətbuat nümayəndələrinə göstərdiyi diqqət və qayğı Ümummilli liderin layiqli varisi Pre-

22 iyul cəmiyyətin güzgüsü rolunu oynayan milli mətbuatımızın yaranmasından 147 il ötür

*Həsən bəy
Zərdabi*

Əkinçi

22 iyul - Milli Mətbuat Günü

Bir sənəliyi - 3 manat
Altı aylığı -
1 manat 50 qəpik

Post xərci
qəzet basdırın ilədir

Hər kəs öz işləri barəsində bu qəzətdə e'ləmnamələr basdırı bilər. Belə e'ləmnamələr basdırıdan kəslər lazımdır ki, e'ləm-

Əkinçi

qanunun qəbul edilməsi ölkəmizdə media sahəsində islahatların dəha sürətlə və mütəşəkkil qaydada aparılmasına imkan verir.

44 günlük Vətən mühəribəsində və mühəribədən sonrakı dövründə Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya çatdırılmasında ən böyük missiyani Müzəffər Ali Baş Koman dan, Prezident İlham Əliyev özü reallaşdırıb. Onun Vətən mühəribəsi dövründə 30-dan çox beynəlxalq media qurumuna geniş müsahibələri bu reallıqların dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında müstəsna rol oynadı. İndiyədək davam edən informasiya mühəribəsində mətbuat işçiləri də öz peşəkarlıq və vətənpərvərlikləri ilə daim fərqləniblər. Media nümayəndələri Vətən mühəribəsində cəbhə xəttində həm xəbor istehsalçısı, həm də səfərbərlik proqramı

çərçivəsində əməliyyatlara cəlb olunublar. Azərbaycanın onlarla jurnalisti Vətən mühəribəsində döyüşü kimi iştirak edib və müxtəlif medallarla təltif olunub.

BDU Azərbaycanın jurnalist kadrlar hazırlayan ən böyük ali təhsil müəssisəsidir. Hər il Universitetin Jurnalistika fakültəsinə orta hesabla 100-dən artıq məzun bitirir. Jurnalistika böyük peşəkarlıq, fədakarlıq və məsuliyyət tələb edən şərəfli bir peşədir. Bu müqəddəs yolda qələm çalan bütün mətbuat nümayəndələrinə, Jurnalistika fakültəsinin müəllimlərinə, mezunlarına və toləbələrinə uğurlar arzulayıraq!

Milli Mətbuat Günüüz mübarək!

Ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə gəlişinin 53-cü ildönümü həsr olunmuş dəyirni masa keçirilib.

İyulun 14-də Bakı Dövlət Universitetində Tarix fakültəsinin təşkilatçılığı ilə Ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə gəlişinin 53-cü ildönümü həsr olunmuş dəyirni masa keçirilib.

Dəyirmi masada giriş nitqini ilə çıxış edən Tarix fakültəsinin dekanı, professor İbrahim Zeynalov Heydər Əliyevin 1969-cu il iyulun 14-də ölkəmizdə siyasi hakimiyyətə gəlməsinin mühüm tarixi hadisə olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, ömrünü dövlətinin, xalqının inkişafına, çiçəklənməsinə və rifahına həsr

edən Ulu öndərin adı Azərbaycanın tarixinə qızıl hərflərlə yazılıb. Natiq Ümummilli lider Heydər Əliyevin çoxşaxəli fəaliyyətindən, Azərbaycanın inkişafı, müstəqilliyimizin qorunması və milli dövlətçiliyimizin gücləndirilməsi istiqamətində misilsiz tarixi xidmətlərindən, böyük xilaskarlıq missiyasından ətraflı bəhs edib. Ulu öndərin milli inkişafın yeganə yolunu xalqın yüksək təhsil almamasında, maariflənməsində görüyünü, respublikada elmin inkişafı üçün bütün zəruri tədbirləri həyata keçirdiyini vurgulayıb.

BDU-nun rektoru Elçin Babayev Türkiyənin Uşak Universitetinin rektoru ilə görüşüb

İyulun 1-də Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev Türkiyə Respublikasının Uşak Universitetinin rektoru Ekrem Savaşla görüşüb.

Rektor Elçin Babayev qonağa BDU-nun tarixi, strukturunu, tədris və elmi fəaliyyəti barədə ətraflı məlumat verib. Qeyd edib ki, BDU Azərbaycanın ən qədim və böyük universitetidir. Universitetdə hazırda 16 fakültə, 120 kafedrada ali təhsilin bütün səviyyələrində 25000-ə yaxın tələbə təhsil alır, 3000-ə qədər əməkdaş, o cümlədən 1500 nəfərə qədər professor-müəllim heyəti və elmi işçi çalışır. BDU "Times Higher Education" nüfuzlu beynəlxalq reyting siyahısında yer alan ilk

Azərbaycan ali məktəbidir və əsas elm, təhsil reytinglərində ölkə üzrə liderliyini qoruyub saxlayır.

Elçin Babayev qardaş Türkiyə universitetləri ilə əməkdaşlığın və ikili diplom proqramlarının qəbulunun da BDU üçün mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib.

Uşak Universitetinin rektoru Ekrem Savaş da rəhbərlik etdiyi universitet barədə ətraflı məlumat verib, BDU ilə elmin müxtəlif sahələri üzrə əməkdaşlığa hazır olduğunu qeyd edib. O bildirib ki, 2006-cı ildən fəaliyyət göstərən Uşak Uni-

versitetinin 14 fakültəsi, 11 pəşə məktəbi, 26 mindən çox tələbəsi var.

Görüşdə BDU və Uşak Universiteti arasında əlaqələrin perspektivləri, ikili diplom proqramlarının qəbulu, birgə tədqiqatların aparılması, ortaq konfrans və simpoziumların keçirilməsi ilə bağlı müzakirələr aparılıb.

BDU-da "British Council" təşkilatının nümayəndələri ilə görüş

İyulun 7-də Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev "British Council" təşkilatının Azərbaycan üzrə direktoru Nərgiz Hacıyeva və Cənubi Qafqaz üzrə imtahan meneceri Nərgiz Əkbərova ilə görüşüb.

BDU-nun rektoru Elçin Babayev Universitetdə son illər həyata keçirilən islahat və yeniliklər barədə qonaqlara məlumat verib. Qeyd edib ki, Universitetin professor-müəllim heyəti və tələbələrinin xarici dil biliklərinin yüksək səviyyədə olması diqqət mərkəzində saxlanılır. Rəqəmsallaşan dünyada müxtəlif xarici dillərin öyrənilməsi günün tələbidir. İngilis dilinin öyrənilməsi həm tədris, həm də elmi-tədqiqat prosesində zərurətə çevrilib. BDU artıq tədqiqat universiteti statusunu almağa həzirlaşır. Tələbə və əməkdaşların xarici dil biliyi səviyyəsinin yüksək olması tədrisin və elmi-tədqiqatların keyfiyyətinə, beynəlxalq əlaqələrin gücləndirilməsinə öz töhfəsini verir.

Bu məqsədlə Universitetdə "You will speak" Dil Mərkəzi də yaradılıb.

Tədqiqatların keyfiyyətinə, beynəlxalq əlaqələrin gücləndirilməsinə öz töhfəsini verir. Bu məqsədlə Universitetdə "You will speak" Dil Mərkəzi də yaradılıb. Rektor BDU-nun böyük təcrübəyə malik "British Council" təşkilatı ilə beynəlxalq dil imtahanlarının keçirilməsi, müəllim və tələbələrin xarici dil biliklərinin daha da artırılması istiqamətində əməkdaşlıqla məraqlı olduğunu bildirib.

"British Council" təşkilatının nümayəndələri iki təşkilat arasında əməkdaşlığın yüksək səviyyədə olduğunu vurgulayaraq, bu əlaqələrin gələcək inkişaf

riblər. Qeyd edək ki, dünyanın ən qədim mədəni əlaqələr təşkilatı olan "British Council" 1934-cü ildə qurulub. Xarici ölkələrdə ilk ofisləri 1938-ci ildən fəaliyyət göstərməyə başlayıb. Təşkilat genclərin öz potensiallarını reallaşdırmaq, güclü və əhatəli cəmiyyətlərde fəaliyyət göstərmək üçün onlara lazım olan bir sıra bacarıqları və imkanları qazanmalarına kömək edir. Bundan başqa, insanların ingilis diliyi öyrənmələrinə, yüksək keyfiyyətli təhsil almalarına və beynəlxalq səviyyədə yüksək bacarıqlara yiyələnmələrinə dəstək olur.

BDU və Qazaxıstan universitetləri arasında əlaqələr genişlənir

Hazırda BDU-da 7 ikili diplom programı həyata keçirilir. Onlardan ikisi Qazaxıstanın nüfuzlu universitetləri ilə reallaşdırılıb

Bakı Dövlət Universitetində tədrisin məzmun və keyfiyyət göstəricilərinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, Universitetin beynəlxalq rəqabətliliyinin artırılması və ölkəmizdə yeni nəsil yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması məsələsinə xüsusi diqqət yetirilir. Beynəlxalq təcrübədən, qabaqcıl elmi nəqliyyətlərdən, innovativ təlim-tədris texnologiyalarından faydalananmaq məqsədi ilə dönyanın bir sıra qabaqcıl universitetləri ilə beynəlxalq ikili diplom programlarının həyata keçirilməsi istiqamətində davamlı işlər görülür.

Hazırda BDU-da 7 ikili diplom layihəsi programı fəaliyyət göstərir. Onlardan 2-si Qazaxıstanın tənmiş universitetləri ilə reallaşdırılıb. Belə ki, BDU və Qazaxıstanın Əl-Fərabi adına Qazax Milli Universiteti arasında "Dəniz və enerji hüququ" adlı magistratura programının təşkili ilə bağlı imzalanmış müqaviləyə əsasən, 2020-ci ildən ingilis dilində birgə magistr hazırlığı həyata keçirilir. Bu program dəyər xarici ali təhsil müəssisələrinin də diqqətini çəkib.

BDU və K.I.Satbayev adına Qazax Milli Tədqiqat Texniki Universiteti (QMTTU) arasında 2021-ci ilə imzalanmış müqaviləyə əsasən isə, BDU-nun Kimya fakültəsi və QMTTU-nun Kimya və Biotexnologiyalar İnstitutunun magistratura

programının bazasında "Neft kimyası" ixtisaslaşması üzrə magistratura səviyyəsində birgə ikili diplom programı təqribən 2021-ci ilə imzalanmış məməranduma əsasən, neft kimyası və kimya mühəndisliyi elmləri üzrə yüksək ixtisaslı mütəxəssislerin yetişdirilməsi nəzərdə tutulur.

Hazırda Qazaxıstanın L.N.Qumilyov adına Avrasiya Milli Universiteti və Ş.Yessenov adına Xəzər Dövlət Texnologiyalar və Mühəndislik Universiteti ilə ikili diplom layihələrinin reallaşdırılması son mərhələdədir.

2021-2022-ci tədris ilində BDU-da ümumilikdə 7 nəfər Qazaxıstan vətəndaşı təhsil alır. Onlardan biri Təhsil qrantı programı üzrə Beynəlxalq münasibətlər və İqtisadiyyat fakültəsinin tələbəsidir. BDU ilə Yessenov Dövlət Universiteti arasında imzalanmış məməranduma əsasən, 2021-2022-ci tədris ilinin yaz semestrində 4 tələbə Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika və Hüquq fakültələrində mübadilə yolu ilə təhsillərini davam etdiriblər. BDU ilə Abay adına Qazax Milli Pedaqoji Universiteti arasında imzalanmış məməranduma əsasən, bir nəfər doktorant 2021-2022-ci tədris ilinin yaz semestrində Sosial elmlər və psixiologiya fakültəsində, Əl-Fərabi Qazax Milli Universiteti ilə imzalanmış məməranduma əsasən isə 2 nəfər magistrant Biologiya fakültəsində təcrübə keçib.

BDU-nun "Web of Science" bazasında indekslənən daha bir elmi jurnalının təsir əmsalı yüksəlib

İyulun 1-də "Clarivate Analytics" Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin bu günlərdə açıqlanan hesabatına əsasən, Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) "Web of Science" bazasında indekslənən "TWMS Journal Pure and Applied Mathematics" jurnalının impakt faktoru (təsir əmsali) 1.892-dən 2.722-ə qədər yüksəlib. Hazırda jurnalın 5 il üzrə orta impakt faktoru 1.846 təşkil edir.

Jurnal dünyada riyaziyyat kateqoriyası üzrə "Web of Science" bazasında indekslənən 332 beynəlxalq nəşr arasında 17-ci, Avropada isə 9-cu yerdə qərarlaşır. Jurnalın redaksiya heyətinə dünyanın 18 ölkəsindən 49 görkəmli alim daxildir. Jurnalın indiyədək nəşr olunmuş 25 nömrəsində 250-dən artıq məqalə dərc edilib.

Qeyd edək ki, 2015-ci ildə jurnal "Clarivate Analytics" Beynəlxalq İnformasiya Agentliyinin "Emerging Sources Citation Index" və 2020-ci ildə isə "Science Citation Index Expanded" istinad indekslərinə daxil edilib. Jurnalda dərc olunan məqalələr "MatReviews", "Zentralblatt" və "VINITI" kimi bazalarda arxivləşdirilir.

BDU və Mediasiya Şurası arasında əməkdaşlıq memorandumu imzalanıb

İyulun 21-də Bakı Dövlət Universiteti və Mediasiya Şurası arasında Əməkdaşlıq Memorandumu imzalanıb. Memorandumu BDU-nun rektoru Elçin Babayev və Mediasiya Şurasının İdarə Heyətinin sədri Nadir Adilov imzalayıblar.

İmzalanma mərasimində çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev qeyd edib ki, ali təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, təhsilalanların biliq və praktik bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi üçün təhsil və təcrübənin six ineqrasiyasının təmin edilməsi zəruridir. Bu baxımdan BDU və Mediasiya Şurası arasında əməkdaşlıq memorandumunun imzalanması mühüm əhəmiyyət

daşıyır: "Mediasiya institutu mübahisələrin həlli üsulu kimi yeni yaransa da, çox sürətlə inkişaf edir. Bu sahəyə cəlb olunan mediatorların əksoriyyəti BDU-nun Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin məzunlarıdır. Ali təhsil müəssisəsi olaraq biz ölkəmizdə mediasiya institutunun inkişaf etdirilməsində, Universitetlə Mediasiya Şurası arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsində, təhsilalanların bu sahədə biliq və bacarıqlarının, mediatorların peşəkarlığının artırılmasında maraqlılaşır. Ümid edirik ki, əməkdaşlıq çərçivəsində uğurlu nəticələr nail olacaq".

Mediasiya Şurasının İdarə Heyətinin sədri Nadir Adilov isə

imzalanan memorandumun Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan islahatlar kursuna dəstək olduğunu bildirib. Qeyd edib ki, yeni yaranmasına baxmayaraq, Mediasiya Şurasının 214 üzvü var, gələcəkdə onların sayının 3500-dək artırılması gözlənilir. İndiyədək Şura 40 minədək mübahisəli işə baxıb, onlardan 30 mini ailə mübahisələri olub. Şura tərəfindən BDU-nun Hüquq, Sosial elmlər və psixologiya fakültələrində və SABAH qruplarında görüşlər keçirilib, Universitetin 20 tələbəsi könüllü kimi mediasiya işlərinə cəlb olunub. Nadir Adilov BDU ilə əməkdaşlığın mediasiya sahəsində inkişafa səbəb olacağına əminliyini bildirib.

Daha sonra çıxış edən Me-

diasiya Şurasının Komissiya üzvü, pedaqogika elmləri doktoru Həsən Bayramov, BDU-nun Sosial elmlər və psixologiya fakültəsinin dekanı Rövşən Cavadov imzalanan memorandumun əhəmiyyətini vurgulayıb, mediasiya sahəsinin inkişafı ilə bağlı təkliflərini veriblər.

Qeyd edək ki, memorandumda əsasən, BDU-da müvafiq sahə ilə əlaqəli təlim-tədris prosesi daha da təkmilləşdiriləcək, Universitetin Nizamnaməsi ilə müəyyən edilmiş fəaliyyət sahələri üzrə mediasiya xidmətlərinin göstərilməsinə dəstək həyata keçiriləcək. BDU-nun tələbələri üçün Mediasiya Şurasında və onun qurumlarında istehsalat və könüllü təcrübə proqramları təşkil olunacaq. professor-mülə-

lim heyəti Şura tərəfindən həyata keçirilən layihələrdə müqavilə əsasında məsləhətçi kimi fəaliyyət göstərəcək. Şuranın yüksək ixtisaslı mütəxəssisləri müvafiq ixtisas üzrə mühazirələr oxumaq üçün Universitetin tədris prosesinə cəlb olunacaq, birgə beynəlxalq və respublika əhəmiyyətli konfranslar, seminarlar, təlimlər keçiriləcək. Memorandumda həssas əhali qrupları üzrə mediasiya xidmətinin təşkilinə dəstək göstərilməsi, Universitet və Şura arasında cəmiyyət üçün aktual olan məsələlərin birgə həll edilməsi ilə bağlı korporativ sosial məsuliyyət, habelə digər layihələrinin həyata keçirilməsi, beynəlxalq layihələrdə birgə əməkdaşlıq da nəzərdə tutulur.

BDU-nun rektoru İctimai Nəzarət Şurasının üzvləri ilə görüşüb

İyulun 28-də Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev Universitetin İctimai Nəzarət Şurasının üzvləri ilə görüşüb.

Görüşdə BDU-nun rektoru Elçin Babayev 2021-2022-ci tədris ilində Universitetdə tədris və elm istiqamətində həyata keçirilən işlər, yeniliklər, yay imtahan sessiyasının yekunları barədə məlumat verib.

Bildirib ki, hazırda Universitetdə tədris tarixi ənənələrin və modern dünya təcrübəsinin vohdati şəklində müasir, innovativ təlim texnologiyaları əsasında qurulur, elmi-tədqiqat işlərinin məzmunu günün tələblərinə uyğun şəkildə yenilənir, beynəlxalq akademik əlaqələr və ölkə-

kədaxılı əməkdaşlıq daha da inkişaf etdirilir, struktur islahatları həyata keçirilir, gənc kadrlar irolu çəkilir. Dünyanın bir sıra aparıcı universitetləri ilə birgə ikili diplom proqramları həyata keçirilir.

Görüşdə BDU-nun qarşısında duran vəzifələrin səmərəli icrası ilə bağlı geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

İctimai Nəzarət Şurasının sədri, millət vəkili Arzu Nağıyev və şuranın üzvləri - millət vəkili Əminə Ağazadə, Moderator.az saytının baş redaktoru Zülfüqar Hüseynzadə BDU-da tədris prosesinin, elmi fəaliyyətin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərini bölüşüb'lər.

Uşak Universitetinin rektoru BDU-da "Bəzi yeni ardıcılıqlar fəzası" mövzusunda məruzə edib

İyulun 1-də Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) Məxanika-riyaziyyat fakültəsinin növbəti elmi seminarı keçirilib. Seminarın Türkəy Respublikasının Uşak Universitetinin rektoru professor Ekrem Savaş "Bəzi yeni ardıcılıqlar fəzası" mövzusunda məruzə edib.

Tədbirdə çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev Ekrem Savaşın türk dünyasının önemli riyaziyyatçılarından biri olduğunu, dünyanın qabaqcıl elmi jurnallarında çox sayıda elmi məqalələrinin çap edildiyini vurgulayıb.

Tədbirin moderatoru professor Arif Səlimov Ekrem Savaşın elmi fəaliyyəti haqqında daha ətraflı məlumat verərək bildirib ki, o, 2010-cu ildən Türkəy Elm və Texnologiya Komitəsinin (TÜBİTAK) Elmi araşdırılmalara dəstək proqramları İdarə Heyətinin, 2012-ci ildən Türkəy Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvüdür. Ekrem Savaşın "Web of Science"da çap olunmuş məqalələrinin sayı 266, həmin məqalələrə istinadların sayı 1964, H-indeksi isə 21-dir.

Daha sonra söz Ekrem Savaşa verilib. Məruzəçi tədbir iştirakçılardan rektoru olduğu Uşak Universiteti haqqında məlumatlandırıb. Qeyd edib ki, Uşak Univer-

sitetinin 14 fakültəsində 26 mindən çox, o cümlədən 55 xarici ölkədən tələbə təhsil alır.

Ekrem Savaş bildirib ki, təbiətşünaslığın bir çox sahələrində gedən proseslərin riyazi modelləşdirilməsi zamanı yeni fəzaların qurulmasına ehtiyac yaranır. O, bəzi yeni ardıcılıqlar fəzasının qurulması və strukturu haqqında məlumat verib. Bildirib ki, yeni fəzalarda ardıcılıqların statistik yığılması iqtisadiyyatda da müüm əhəmiyyət kəsb edir.

Sonra Ekrem Savaş seminar iştirakçılarının suallarını cavablandırıb.

BDU-nun Əqli mülkiyyət hüququ kafedrasının Əqli Mülkiyyət Agentliyində filialı yaradılıb

İyulun 8-də BDU-nun Əqli mülkiyyət hüququ kafedrasının Əqli Mülkiyyət Agentliyində filialı yaradılıb. Bu, Əqli Mülkiyyət Agentliyi və Bakı Dövlət Universiteti arasında imzalanan müqavilədə özəksini tapıb. Müqaviləni Əqli Mülkiyyət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Kamran İmanov və BDU-nun rektoru Elçin Babayev imzalayıblar.

BDU-nun Əqli mülkiyyət hüququ kafedrasının Əqli Mülkiyyət Agentliyində filialının yaradılmasında məqsəd Universitetdə tədris prosesinin elmi təcrübə ilə əlaqələndirilməsi, elm və təhsilin istehsalata inteqrasiyasının gücləndirilməsi, tələbə və magistrantlarda tədqiqatçılıq və peşə fəaliyyəti üçün zəruri olan praktiki bilik, bacarıq və vərdişlərin formalaşdırılması,

əqli mülkiyyət hüququ elmi sahəsində yeniliklərin və innovasiyaların tədris prosesinə tətbiqi, müvafiq ixtisas sahələri üzrə aparıcı mütəxəssislərin tədris prosesinə cəlb edilməsi, birgə elmi tədqiqatların aparılması, Universitet və Agentlik arasında elmi-tədqiqat və kadər hazırlığı sahəsində əməkdaşlığın yaradılması və inkişaf etdirilməsidir.

Filial Universitetin Əqli mülkiyyət hüququ kafedrasının Agentliyin nəzdində fəaliyyət göstərən elmi-tədris bölməsidir. Filialın ştatları kafedranın ştatda olan professor-müəllim heyəti və Agentliyin aparıcı mütəxəssisləri sırasından seçilərək formalasdırılır. Agentlikdə filialın fəaliyyəti üçün hər cür şərait - smart siniflər, trening mərkəzləri, zəngin elmi-metodik və tədris bazası mövcuddur.

Əqli Mülkiyyət Agentliyinin İH sədri Kamran İmanov BDU-nun professor-müəllim heyətinə mühazirə oxuyub

İyulun 8-də Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyi İdarə Heyətinin sədri professor Kamran İmanov BDU-nun professor-müəllim heyətinə Azərbaycanda əqli mülkiyyət sisteminin xüsusiyyətləri, müasir dünyada əqli mülkiyyət və əlaqəli hüquqların qorunması ilə bağlı mühazirə oxuyub.

Kamran İmanov mühazirəsində Azərbaycanda əqli mülkiyyət sisteminin yaradılması, formalaşması, xüsusiyyətləri, qanunvericilik bazasına dair ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, Azərbaycanda əqli mülkiyyət sisteminin yaradılması Ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Əqli Mülkiyyət Agentliyinin sələfi olan Müəllif Hüquqları Agentliyinin yaradılması, əqli mülkiyyət hüquqlarının Azərbaycan Konstitusiyasında təsbiti məhz Ulu önderin hakimiyyətə ikinci qayıdışından sonra təsadüf edir. Ölkədə əqli mülkiyyət sisteminin inkişafının səbəbkəri isə Prezident İlham Əliyevdir: "Bir örtük altında sənaye mülkiyyəti (ixtiralar, faydalı modellər, sənaye nümunələri, əmtəə nişanları) və müəlliflik hüququnun (Copyright) birləşməsi zərurətə çevrilmişdi. Uzun illər bu qollar bir-birindən ayrıraqda fəaliyyətdə idilər. Lakin Prezident İlham Əliyev institusional islahatlar həyata keçirirdi. Əqli Mülkiyyət Agentliyinin mandati həm müəlliflik hüquqları və əlaqəli hüquqlar sahəsini, həm də sənaye mülkiyyəti sahəsini əhatə edir. Agentliyin tabeliyində Patent və Əmtəə Nişanlarının Ekspertizası, Əqli Mülkiyyət Hüquqlarının Təminatı, Texnologiyaların Kimmersiya-laşdırılması və Transferi Mərkəzləri yaradıldı, Respublika Elmi-Texniki Kitabxanası onun tərkibinə verildi. Beləliklə, aparılmış islahatlar notosunda biliklərin əldə və dərk edilməsi, yeni biliyin yaradılması və kommersiyalaşaraq, innovasiyaya çevrilməsinə xidmət edən struktur yaradıldı.

Dövlət başçımızın da dediyi kimi, "Müasir dünya sivilizasiyasının tərəqqisində insan kapitalı və intellekt yeni keyfiyyət amili kimi həllədici əhəmiyyət daşıyır. Hər bir dövləti rifah və yüksəliş aparan yol elm və innovasiyalara əsaslanan inkişafdan keçir".

Kamran İmanov qeyd edib ki, Agentliyin qarşısında duran vəzifələr ölkənin innovasiya siyaseti ilə müəyyən edilir və həyata keçirilən iqtisadi və hüquqi islahatlar xidmət edir.

Agentlik sədri daha sonra qabaqcıl beynəlxalq təcrübədə əqli mülkiyyət üzrə tədris və təhsil proqramları barədə məlumat verib. Həmçinin bildirib ki, müasir zamanın çağırışları peşəkar əqli mülkiyyət mütəxəssislərinin qitliğinin aradan qaldırılmasını, digər tərəfdən isə əhalinin əqli mülkiyyət mədəniyyət, bilik və məlumatlılığının daha yüksək səviyyəyə qaldırılmasını tələb edir: "Bunlara nail olmaq üçün əlverişli yollar əqli mülkiyyət savadının tələbə auditoriyasına gətirilməsi, təhsil sistemində əqli mülkiyyət anlayışının mistifikasiya səviyyəsindən konkret

bilik və vərdişlər mərhəlesinə qaldırılmasıdır. Bununla yanaşı, unudulmamalıdır ki, müasir universitetlər 3.0 modeli ilə fəaliyyət göstərirlər (təhsil + elmi tədqiqatlar + biliklərin kommersiyalaşması) və bunların başında düşünləmiş əqli mülkiyyət siyaseti durur. Təcrübə göstərir ki, ABŞ-da və qabaqcıl Avropa dövlətlərinde apa-

həyata keçirən orqanda BDU-nun Əqli mülkiyyət hüququ kafedrasının filialının yaradılması "təhsil-elm-istehsalat" müasir birliliyinin yaradılması deməkdir və bunun bəhrələri yaxın zamanda görünəcək.

Məruzə BDU əməkdaşları tərəfindən maraqla və alqışlarla qarşılanıb.

Azərbaycan tarixinin çoxçəsidi li dövrləri ilə bağlı müxtəlif elmi tədqiqat əsərləri, monoqrafiyalar, dərsliklər mövcuddur. Lakin etiraf edək ki, bu əsərlərin böyük əksəriyyəti müxtəlif ideoloji təsirlərə məruz qalmış və bir çox halda obyektivlikdən uzaq olmuşdur. Xüsusilə Sovet dövründə meydana gəlmiş tarix kitablarımız hakim kommunist ideologiyasının təzyiq-lərindən xilas ola bilməmişdir. Azərbaycanın müstəqillik şəraiti və xüsusilə Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin yenidən həkimliyətə gəlməsi milli düşüncənin bütün istiqamətlərinə yeni, obyektiv baxışı təmin etdi və o cümlədən, milli tariximiz yeni nəşrlərdə öz obyektiv qiymətini tapdı.

Lap bu günlərdə Bakı Dövlət Universiteti Elmi Şurasının qərarı ilə nəşr edilmiş "Azərbaycan Respublikasının tarixi (1991-2021)" adlı iki cildlik kitab bu sırada çox mühüm və gərəkli tədbirlərdən biridir. Bakı Dövlət Universitetinin təşəbbüsü ilə əsərə gəlmiş bu kitabın müəllifi akademik Musa Qasımlı, elmi məsləhətçi Universitetin rektoru Elçin Babayev, elmi redaktoru professor İbrahim Zeynalov, rəyçiləri BDU-nun dörd fundamental kafedrasıdır. Milli tariximizin ən keşməkeşli formasiyası olan III Respublika dövrünün keçidiyi yolu tarixini əks etdirən bu əsər yeni müstəqilliyimizin fundamental təqdimati kimi çox böyük maraq doğurmaqdadır.

Yəqin belə bir fikir heç kimdə şübhə doğurmaz ki, Azərbaycan tarixinin çətin dövrləri sırasında müstəqillik illəri ayrıca yer tutur. Ən yeni tariximiz zəngin hadisə və faktlarla meydandadır. Müstəqilliyimizin əldə edilməsinin çətinliyi bir yana, bu müstəqilliyi gözü görməyən dövlətlərin bizi qarşı yaratdığı süni əngəller ilk illərdə dövlətçiliyimizi şübhə altına aldı. Yeni Azərbaycan dövlətçiliyinin banisi Heydər Əliyev bu dövrün başlanğıcında qəti surətdə bəyan etdi: "Azərbaycanın müstəqilliyi daimidir, əbədidir, dönməzdür və bu yolda hamımız əl-ələ verərək çalışmalıdır". Heydər Əliyev bu sözləri xalqımızın azadlıq uğrunda yeni mübarizəsinin ən çətin dövründə dedi. Müstəqilliyimizin keşməkeşli bir dövrünə - 1991-2021-ci illərinə həsr edilmiş "Azərbaycan Respublikasının tarixi"nin avantitul səhifəsində bu sözlerin yer alması heç də təsadüfi deyil. Müstəqilliyimizin əbədi və daimi olması o vaxt da, indi də qarşımızda duran ən böyük vəzifədir. Məsələnin bu cəhətini xüsusi nəzərə alan kitab tərtibatçıları Prezident İlham Əliyevin 30 illik torpaq həsrətimizə vaxtı geləndə mütləq son qoyulacağımı ifadə edən sözlərini də kitabın avantitul səhifəsinə köçürmüşlər: "Azərbaycanın torpaqları işğaldan azad olunmalıdır, bir milyon qaçqın və kökük öz doğma yurdlarına qayıtmalıdır; ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa edilməlidir. Azərbaycan heç vaxt bu vəziyyətə, torpaqlarının işğal altında qalması ilə barışmayacaqdır. Hami bilməlidir ki, sülh tərəfdarı ol-

"Azərbaycan Respublikasının tarixi (1991-2021)": BDU-nun ən yeni tariximizə xidmət kitabı

məğimizə baxmayaraq, müharibənin yenidən başlanmamasını və bu məsələnin sülh yolu ilə həllini istəməyimizə baxmayaraq, bizim sərimiz də tükənməz deyildir. Azərbaycan öz doğma torpaqlarını nəyin bahasına olursa-olsun, azad edəcəkdir".

Tarix göstərdi ki, Prezident İlham Əliyev bu müqaddəs azadlıq vədi özünün gerçək həllini tapdı. Və "Azərbaycan Respublikasının tarixi" kitabının birinci cildində azadlığa gedən bu yolun dolanbacları ciddi elmi araşdırımlarla gənc nəslə təqdim olunur. Bu dövr hansı çətinliklərdən keçdi, milli təleyimiz ilk illərində səbatsız həkimiyətin yaradıldığı xaosdan necə çıxdıq, 1992-ci ildə dövlət büdcəsində cəmi üç yüz milyon manatı olan bir ölkənin iqtisadiyyatı necə dırçəldi, xəbis ermənilərin tapdaq altına saldığı torpaqlarımızı necə azad etdik və s. kimi yüzlərlə suala cavab verən və bu cavabı gənc nəslə çatdırmağı əsas məqsəd sayan bir tarix kitabı yazmalydı. Ən yeni tarix!

Məzmununa və missiyasına görə yüksək mənəvi dəyər daşıyan bu iki cildlik ən müasir poliqrafiq formatda nəşr olunub. Mükəmməl məzmunu, mükəmməl mündəricəsi və mükəmməl tədqiqat xarakteri ilə seçilən "Azərbaycan Respublikasının tarixi" kitabının ideya müəllifi, Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev əsərə "Ön söz"ündə yazar: "Bakı Dövlət Universitetinin təşəbbüsü ilə iki cilddə hazırlanmış "Azərbaycan Respublikasının tarixi" kitabı tariximizin son 30 illik dövrünü - 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyimizin yenidən bərpasından sonra dünya şöhrəti siyasetçi, görkəmlə ictimai-siyasi xadim, xalqımızın Ümummilli lideri Heydər Əliyevin memarlığı ilə qurulan müstəqil Azərbaycan Respublikasının tarixini əhatə edir". Kitaba "Ön söz"dən daha bir misal: "Bakı Dövlət Universitetində tarixi faktlar və onların müqayisəli tohlılı əsasında əsərə gətirilmiş bu kitab müstəqilliyin əldə edilməsi, qorunması və möhkəmləndirilməsi uğrunda mübarizəni, müasir Azərbaycanın yüksəliş və zəfər mərhələlərini əhatə edir. Hesab edirik ki, bu gün qarşımızda duran əsas vəzifələr-

dən biri də bu mübarizə, yüksəlis və zəfər tarixinin, Azərbaycanın davamlı inkişaf perspektivlərinin daha yaxından öyrənilməsi, təbliğ olunması və gələcək nəsillərə ötürülməsindən ibarətdir. Şübhəsiz ki, "Azərbaycan Respublikasının tarixi" kitabı bu istiqamətdə böyük əhəmiyyət kəsb edir".

Kitabın I cildinin üz qabığında ki "1991-2003" rəqəmləri aydın göstərir ki, bu cild müstəqilliyimizin ən çotin, xaotik dövrünü əhatə edir. On dörd fundamental fəsildən ibarət olan bu cildin əsas mahiyyətində dövlət müstəqilliyimizin bərpası ərefəsindəki beynəlxalq vəziyyət, Heydər Əliyevin Naxçıvan'dan başlanan xilaskarlıq siyaseti, o illərde yaranan anarxiya və xaosun səbəbləri və günahkarları, Heydər Əliyevin yeni dövlətçilik konsepsiisi, bu gün də bizim iqtisadi həyatımıza işq tutan "Əsrin müqaviləsi", Konstitusiyamız, neft fenomeni, demokratik islahatlar və s. kimi məsələlər öz əksini tapıb.

Kitabın 2003-2021-ci illəri əhatə edən II cildindəki avantitul səhifələrində Heydər Əliyevin və İlham Əliyevin dövlət quruculuğuna bağlı müdrik fikirləri yer alıb. Prezident İlham Əliyevin burada qeyd olunan fikirləri zamanın çağırışlı kimi səslənir: "...biz 17 il ərzində doğrudan da tarixi uğurlara imza atdıq. Bu dövrü xarakterizə etmək üçün çox vaxt lazımdır: Hər şey göz qabağındadır. Əminəm ki, bizim tarixçilərimiz, politoloqlarımız, alımlarımız bu dövrü də məqalələrde, kitablarda, dərsliklərde düzgün əks etdirəcəklər". "Azərbaycan Respublikasının tarixi (1991-2021)" kitabını Bakı Dövlət Universiteti Prezidentin bu çağırışına cavab olaraq əsərə gətirmişdir.

Kitabın II cildinin mündəricəsində Azərbaycanda son 20 ildə baş verən hadisə və faktlarla bağlı 27 qiymətli fəsil öz əksini tapmışdır. Bu fəsillerin ilk sırasında İlham Əliyevin Prezident seçildiyi 15 oktyabr 2003-cü il faktı dayanır. İlham Əliyevin Prezidentliyə başlaşdırğı ilk çağların ümumi mənzərəsi - ictimai-siyasi şərait, torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi məqsədin prioritetliyi, bütün sahələrdə özünü göstərən yeni inkişaf mərhələsi kimi məqamlar təhlilə cəlb ol-

nur. Burada Heydər Əliyev Fondu-nun tarixi missiyası, 2008-ci ilin Prezident seçkiləri, dövlətçiliyin inkişaf tempı, xarici siyasetindəki uğurlar, 2016-ci ilin Aprel döyüşləri və bu döyüşlərin sonrakı Vətən müharibəsinə təsiri, 2018-ci ildəki Prezident seçkiləri, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə bağlı dövlət tədbirləri, Ermənistən tükənməyən təxribatları və bu-na qarşı mübarizə, Vətən müharibəsinin başlanması və gedisi kimi tarixi hadisələr öz əksini tapmışdır.

Qürurverici faktdır ki, "Azərbaycan Respublikasının tarixi" Vətən müharibəsinin hər məqamını - ordumuzun ayrı-ayrı rayon və kəndlərimizi birbaşa azad etməsi hadisələrini həm tarixi faktlarla, həm də hər sətrində qürur duyulan bir üslubda bizə təqdim edir. Burada Cəbrayılmış, Hadrutun, Füzulinin, Qubadlının, Şuşanın, Ağdam, Kəlbəcər və Laçının işğaldan azad edilmə prosesi yüksək elmi və bu yerdə mütləq lazımlı olan publisistik üslubda oxucuya çatdırılır.

Kitabda "Vətən müharibəsində qazanılan qələbənin səbəbləri və əhəmiyyəti" ayrıca tədqiq olunur. Bu səbəblər, əlbettə, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin xərici jurnalıtlarla verdiyi saysız-he-sabsız müsahibələrində, Azərbaycan və dünya mediası səhifələrində elə həmin günlərdə öz əksini tapmışdır.

Kitabda "Vətən müharibəsində qazanılan qələbənin səbəbləri və əhəmiyyəti" ayrıca tədqiq olunur. Bu səbəblər, əlbettə, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin xərici jurnalıtlarla verdiyi saysız-he-sabsız müsahibələrində, Azərbaycan və dünya mediası səhifələrində elə həmin günlərdə öz əksini tapmışdır. Amma "Azərbaycan Respublikasının tarixi" kitabının vacibliyti ondadır ki, bu əsər həmin səbəblərlə bağlı faktları son dərəce dəqiq və bacarıqla ümumiləşdirib sabahımıza ünvanlanan möhtəşəm bir nəşr formatına salmışdır.

Ordumuzun, onun Ali Baş Komandanının, Xalq birliyinin səbəb olduğu müzəffər qələbəmiz yaşlı düşməndən intiqam faktıdır. Bu kitabda ordu quruculuğuna, əsgər təlimlərinə, xalqın birliyinə o qədər diqqət yetirilmişdir ki, bu orduya, oxucuda bu xalqa heç bir düşmən qüvvə bata bilməz qənaati hasil olur.

Kitabda tarixi qələbəmizdən sonra ölkəmizdə baş verən uğurlu hadisələr, Türk dünyasının birliliyi nümayiş etdirən Şuşa tədbirləri, düşmənin gözünə ox kimi batan Hərbi Qənimətlər Parkı, Şuşanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi və Türkiye ilə imzalanan tarixi birlik Bəyannaməsi, işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda sürətli quruculuq işləri kimi faktları bugünkü və sabahki gənclərimiz qürurla oxuyub, öyrənib fəx edəcəklər.

Əlbettə, Azərbaycanın öz torpaqlarının işğaldan azadlığı uğrunda apardığı ədalətli Vətən müharibəsi ərofəsində Prezident İlham Əliyevin beynəlxalq dünyada göstərdiyi diplomatik gedisələr Azərbaycanın və xarici dövlətlərin media sistemində kifayət qədər işqalandırılmış və bu ətrafdakı faktlar öz vaxtında mediaya çıxarılmışdır. Lakin qeyd olunan məsələlərlə

bağlı faktların, Prezidentin böyük diplomatiyasının bütün anları bu tarix kitabında mütləq ümumiləşdirilmə idi; media sohifələrində tarixdə yaşayacaq bir nəşr formatına köçürülməli idi. Məsələn, Azərbaycan Prezidentinin 2019-cu il oktyabrın 3-də Soçi şəhərində keçirilən "Valday" Beynəlxalq diskussiya iclasında - dünyanın ən böyük dövlət başçılarının toplantılarında Ermənistanın Baş naziri N.Paşinyanın bir vaxt Şuşanın Cıdır düzündə quldur dəstələrinin üzvləri ilə rəqs edərkən "Qarabağ Ermənistandır və nöqtə" kimi həyəsının bir cümləsinə cavab olaraq kəskin şəkildə demişdi: "Ermənistanın Baş nazirinin təccüb doğuran bəyanatına toxunmaq istərdim. Bu bəyanat təkcə Azərbaycanda təccübələ qarışanmayıb, ona Rusiya Federasiyası tərəfindən də "Valday" Forumu çərçivəsində müvafiq cavab verilibdir. Beləliklə, bəyanat sözəsəz belədir: "Qarabağ Ermənistanın bir hissəsidir və nöqtə. Birincisi, yumşaq şəkildə desək, bu, yalandı. Dünya tərəfindən həm Aran, həm də Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanımır. Ermənistan özə də bu qanunsuz qurumu tanımır. Qarabağ tarixi, əzəli Azərbaycan torpağıdır. Beləliklə, Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi".

"Azərbaycan Respublikasının tarixi"ni böyük zəhmət və məsuliyyətlə kitaba çevirmiş müəllifin - Musa Qasımlının bu böyük əsərə son abzası: "2003-2021-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının siyasi tarixinin başlıca yekunu qüdrəti və beynəlxalq aləmdə yüksək nüfuzu olan dövlətin yaradılması, işgal altındakı ərazilərin azad edilməsidir. Keçilən yoldan alınan ibret dərsi ondan ibarətdir ki, Azərbaycan milletinin tərəqqisinin və qarşıya qoyduğu məqsədlərə çatmasının temelində minilliklərdən keçib gələn milli-mənəvi köklər dayanaraq müasirleşmək, vətənseverlik, təbii sabitlik, güclü dövlət və qüdrəti dövlət rəhbəri dayanır. Elə buna görə də Prezident İlham Əliyevin aşağıdakı fikirləri Azərbaycan dövlətinin və milletinin göləcək inkişafının başlıca formuludur: "Yenilik, inkişaf, güc - bunlar əsas amillərdir: Bir də Vətən sevgisi". Torpaqlarımızı qanı ilə, canı ilə yaşı düşməndən azad edən, hər birimiz 30 illik yurd həsrətimizə son qoyan şəhidlərimiz, qazılərimiz, bütövlükdə ordumuz bu kitabın baş qəhrəmanıdır. Ona görə də "Azərbaycan Respublikasının tarixi (1991-2021)" bütün bir Azərbaycan kitabıdır.

Nizami CƏFƏROV,
akademik
Cahangir MƏMMƏDLİ,
professor

"525-ci qəzet"
15 iyul 2022-ci il

Sərqlə Qərbin astanasında yaranmış Bakı Dövlət Universitetinin ən uca və qədim əcnərlərdən, görkəmli məzunları ilə tanınan, böyük ənənə və zəngin təhsil tarixinə malik, çoxlarının bir zamanlar arzusu olmuş Şərqsünaslıq fakültəsinin təşkilindən 100 il ötür. Yüz il insan üçün ölçülərkən ömrün qürub çağrı, bəlkə də sonudur. Əgər bu hələ Şərqsünaslıq fakültəsi barəsində desək, qocaman elm məbədi özünü gənciliyini də, elə ahul çağlarını da müxtəlif alimlərin və şəxsiyyətlərin ciyini üzərində keçirib.

Lakin klassik məktəblərin həmisiyəşar olduğuna inanısaq, perspektivini itirmeyən sahələrin heç zaman qocalmadığı, onların ömrünün nəsildən-nəslə cəländigini qeyd etmək olar. İstər alımları, istər müəllimləri, içtimai-siyasi xadimləri, diplomatları, şəhidləri, mühərribə iştirakçıları, məzunları və tələbələri ilə 1922-ci ilin baharında çiçək açan Şərqsünaslıq, yeni inkişaf yoluna qədəm qoyaraq, ölkəmiz üçün yəni yülliyyə doğru şərqsünas kadrların hazırlanmasında töhfə verməyə davam edir.

1919-cu ildə Bakı Dövlət Universiteti təsis edilərkən, onun daxilində müstəqil Şərq fakültəsinin açılması nəzərdə tutulmamışdı. Bunun səbəbi Bakıda ixtisaslı şərqsünasların çatışmazlığı idi. O zaman Şərqsünaslıq fakültəsinin açılması prioritet sahə olmaqla yanaşı, strateji əhəmiyyət daşısa da, kadr məsələsi bu yeni sahənin rövnəq tapmasına maneçilik törədirdi. Birləşmələr baxmayaraq, BDU-da yaranan Tarix-filologiya ixtisasının tərkibində dünyada olan şərqsünaslıq üzrə tendensiyalara cavab vermək üçün, o cümlədən Şərqlə bir çox müştərək xüsusiyyətlərə malik olan bir ölkədə Şərq şöbəsinin yaranması vacib idi. O zaman belə bir prioritət sahənin Bakıda rövnəq tapması Qərbdə, xüsusən Rusiyada olan oxşar şərqsünaslıq məktəblərinin istiqamətlərinə uyğun gəlməli idi. Qeyd etmək lazımdır ki, Rusiyada yaranan şərqsünaslıq məktəblərinin əsasını da məhz Kazanda olan tatar mütəxəssislerle yanaşı, məşhur azərbaycanlılar qoymuşdular.

"BDU-nun 100 yaşlı Şərqsünaslıq fakültəsi" sərlövhəli məqalədə qeyd olunub ki, tanımış içtimai xadim, publisist Məmmədağa Şahtaxtinski 1920-ci illərin ortalarından etibarən universitetdə fəaliyyətə başlayıb, ilk dəfə Elmi Şura tərəfindən şərqsünaslıq sahəsi üzrə professor seçilib. Beləliklə, universitetin ilk azərbaycanlı professoru məhz məshhurlaşmaqdə olan bu yeni isti-

BDU-nun 100 yaşlı Şərqsünaslıq fakültəsi

qamətdən çıxmışdı. Bakıda şərqsünaslıq məktəbinin təşkili Kazan, Tiflis, Peterburq məktəblərinin bu sahədə özfəaliyyətinin əks-sədasi olmaqla yanaşı, regionda yeni intellektual mərkəzin yaranması kimi xarakterizə olunurdu. O zaman bu sahənin əsasının qoyulması üçün məhz şərqsünaslıq üzrə ixtisaslı kadrların cəlb edilməsi zərurəti yaranmışdı.

1919-cu ildə Bakı Dövlət Universiteti (BDU) təsis edilərkən rektor V.I.Razumovski və Tarix-filologiya fakültəsinin dekanı A.N.Dubrovski Xarkov, Rostov, Kazan və digər şəhərlərin ali məktəblərində çalışan həmkarları yeni ali təhsil müəssisəsində fəaliyyət göstərmək üçün dəvət etdiler. Dəvət alanlar içərisində P.K.Juze də var idi. Əslən Qüdsdən olan xristian ərəb P.K.Juzenin təyinati ozamankı siyasi düşüncənin təcəssümü, eyni zamanda, elmi məqsədlərin icrası baxımdan əhəmiyyətli idi. Belə bir poliqlot-alimin Azərbaycanda şərqsünaslıq sahəsinin məhək daşını atmaq üçün dəvət alması onun bu sahədə ən məşhurlardan olduğunu göstərirdi. Lakin məsələyə bir qədər geniş yanaşsaq, Juzenin Bakıya gəlməsi ilk universitetin açılması ilə əlaqədar hesab oluna bilərdi. Əvvələr Osmanlı, sonra isə Rusiya və təndaşlığını qəbul edən Juzenin Bakıya çox əvvəldən dəvətinə işarə edən sənədlərə istinad etək, bu məsələ məhz Azərbaycanda baş verən tarixi hadisələrlə əlaqəli şəkildə 1920-ci ilə qədər uzanmışdı.

P.K.Juze məhz münbit elmi və rifahi şərait əldə etmək üçün Bakını seçdiyindən, burada yaranan yeni hökumət və onun devriləməsine qədər olan zaman kəsiyində öz gəlişini təxirə salmaları olmuşdu. Əslində Juzeni, eləcə də digər Kazan professorlarını Bakıya götirən səbəb təkcə elmin inkişafına töhfə vermək istəyi deyildi. Onların fəaliyyət göstəridiyi ərazilərdə mühərribə, anarxiya hökm sürdüyündən, digər tərəfdən içtimai ehtiyaclar şərqsünasların bir qrupunu Bakını seçməyə məcbur etmişdi.

1920-ci illərdə P.K.Juze daxil olmaqla bir çox mütəxəssislərin Bakıya dəvəti, Nəriman Nərimanov, o cümlədən Azərbaycan Mərkəzi İcraiyyə Komitəsinin sədri Səmədəğa Ağamalioğlunun fəaliyyətinin nəticəsi idi. Məhz o zaman P.K.Juze də Kazandan Bakıya köçmək və Şərq fakültəsinin qurulmasına iştirakla bağlı dəvət almışdı. Bakıda belə bir sahənin olmadığını nəzərə alan alim bu təklifi qəbul edib göldikdən az sonra universitetin Tarix-filologiya fakültəsinin Şərq şöbəsində işə başlayıb. Fəaliyyətinin altıncı ayında P.Juze Azərbaycan gerçəkliliklərini nəzərə alaraq Şərq şöbəsinin müstəqil fakültəyə çevrilmesi ilə bağlı məsələ qaldırıb

və bir il sonra məqsədinə nail olmuşdu. Yeni fakültənin yaradılması ilə bağlı hazırladığı "İzahat qeydi"ndə respublika rəhbərliyi qarşısında müstəqil Şərqsünaslıq fakültəsinin yaradılması ilə bağlı zərurəti əsaslandıran P.Juze yazarıldı: "Bakıda Şərq fakültəsinin açılmasını Yaxın və Orta Şərqi qoşşağında, İran, Türkiye və Orta Asiya arasında yerləşən, Volqaboyu və Ön Qafqaz xalqları ilə tarixi əlaqələrə malik Azərbaycannın son dərəcə uğurlu coğrafi mövqeyi bizdən tələb edir. Odur ki, Bakıda həmin ölkələrin öyrənilməsi üçün elmi müəssisənin yaradılması ideyası qanuna uyğun bir şəkildə gündəliyə gəlməlidir. Şərq fakültəsi, həmçinin Zaqafqaziyada maarifçiliyin yayılması na xidmət etməli, bu da öz növbəsində regionda Azərbaycanın roluunun daha da artmasına təkan verəcəkdir".

Başqa aspektdən o zaman Şərqsünaslığın müstəqil fakültəyə çevriləməsi zərurəti məhz 1920-ci ilin sentyabrında baş tutan Şərq xalqlarının I qurultayının nəticələri ilə six əlaqədar olduğu üçün, bu sahə üzrə nüfuzlu alımların işə cəlb edilməsilə kadr hazırlığının və strateji tədqiqatlarının aparılması tövsiyə edilmişdi.

Universitetin Elmi Şurası tezliklə P.Juzenin səmərəli fəaliyyət və xidmətlərini nəzərə alaraq, ərəb dili üzrə doktorluq dərəcəsi almış alimi 1921-ci ildə Ərəb dili və ədəbiyyatı kafedrasının professoru təyin edir. Alim 1937-ci ilə qədər bu vəzifəni icra edir. O, 1922-1926-ci illərdə müstəqil Şərq fakültəsinin dekanı, sonralar Yaxın Şərq xalqlarının etnoqrafiyası və tarixi kafedrasının müdürü vəzifələrində çalışır. Onun təşəbbüsü nəticəsində ADU-nun Şərq şöbəsi əsasında 2 şöbədən ibarət Şərq fakültəsi yaradılır. O, Azərbaycanda tədrisin və elmin inkişafı üçün görkəmli professorları, alımları dəvət etmək məqsədilə Xalq Maarif Komissarlığı tərəfindən Moskva, Petroqrad, Simbirsk şəhərlərini xüsusi ezam olunur. Həmin illərdə Azərbaycana gələrək fəaliyyət göstərənlərən şərqsünas A.N.Samoyloviç, türkoloq N.İ.Aşmarin, şərqsünas, V.V.Bartold, dilçi N.Y.Marr, tarixçi A.S.Qubaydulin, ərəbşünas İ.Y.Kraçkovski, filosof A.O.Makovski, İ.İ.Meşşaninov, türkoloq alımlar Bəkir Çobanzadə, B.Miller, A.R.Zifeldt, R.O.Şor, B.M.Dansiq, M.F.Koprülüzadə

və başqalarının adlarını çəkmək olar.

Bakıdakı demokratik mühit P.K.Juzenin missioner ideyalarından əzaqlaşmasına, özünü tamamilə tarixi tədqiqatlara həsr etməsinə imkan yaradır. Sonralar professor Juze yüz il əvvəl əsası qoyulan fakültə kitabxanasının yaradılmasında böyük xidmətlər göstərir. O, 1921-ci ildə İrandan çoxlu sayıda ərəb və fars əlyazmaları, 1924-cü ildə isə Yaxın Şərqi uzunmüddəti elmi ezamiyyəti zamanı Azərbaycan hökumətinin ayırdığı vəsait hesabına İstanbuldan müxtəlif dillərdə Şərq ölkələrinin tarixinə və ədəbiyyatına dair 2 min cilddən çox kitab və əlyazmanın alınıb götürülməsinə müvəffəq olur.

1928-ci ildə sovet ideologiyasının tələblərinə əsasən Şərq fakültəsi bağlandıqdan sonra pedaqoji fəaliyyətdən ayrılmış məcburiyyətdində qalan professor P.Juze əsas diqqətini orta əsrlər Azərbaycan tarixinə dair ərəb dilli mənbələrin tərcüməsinə və şərhinə yönəldir.

1924-1927-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Universiteti Şərq fakültəsinin Filologiya şöbəsində təhsil alan C.Cabbarlıya da ərəb dili qrammatikasından və Şərq ədəbiyyatı tarixindən məhz professor Juze dərs demişdi. Cabbarlınin ev-muzeyində saxlanılan qiyamət kitabçasındaki müvafiq qeydlər də bu faktı bir daha təsdiq edir.

1920-ci illərdən etibarən respublika rəhbərliyi, o cümlədən professor P.K.Juzenin şəxsi dəvəti ilə fakültəyə gəlmiş məşhur şərqsünaslar müxtəlif illərdə fakültənin inzibati həyatında yer alıblar. Belə ki, Nikolay İvanoviç Aşmarin 1923-1926-ci illərdə Şərqsünaslıq fakültəsinin Türkşünaslıq kafedrasına 1944-cü ildən akademik Həmid Arası, 1957-1962-ci illərdə professor Mübariz Əlizadə, 1962-1965-ci illərdə yenidən akademik Həmid Arası, 1967-1970-ci illərdə dosent Yusif Şirvan, 1970-1989-cu illərdə professor Mübariz Əlizadə, 1989-1991-ci illərdə professor Şulan Şirəliyev, 1981-1991-ci illərdə professor Vasim Məmmədəliyev, 1991-1999-cu illərdə dosent Elxan Əzizov, 1999-2002-ci illərdə dosent Əbdüləli Kərimov, 2002-2021-ci illərdə yenidən professor Elxan Əzizov fakültəyə rəhbərlik ediblər. 2022-ci ildən isə bu vəzifəni dosent Aydan Xəndən yerinə yetirir.

Yaxın Şərq və Orta Şərqi xalqları ədəbiyyatı tarixinə əsasən Şərq fakültəsinin ilk azerbaycanlı dekanı təyin olunur (1945-1950). O, sonralar uzun müddət fakültənin Yaxın və Orta Şərqi xalqları ədəbiyyatı tarixi kafedrasına rəhbərlik edib. Ardıcıl olaraq 1957-1960-ci illərdə professor Rehim Sultanov, 1960-1961-ci illərdə dosent Yusif Şirvan, 1962-1964-cü illərdə yenidən professor Mübariz Əlizadə, 1965-1977-ci illərdə professor Həsən Mahmudov, 1977-1981-ci illərdə professor Şulan Şirəliyev, 1981-1991-ci illərdə professor Vasim Məmmədəliyev, 1991-1999-cu illərdə dosent Elxan Əzizov, 1999-2002-ci illərdə dosent Əbdüləli Kərimov, 2002-2021-ci illərdə yenidən professor Elxan Əzizov fakültəyə rəhbərlik ediblər. 2022-ci ildən isə bu vəzifəni dosent Aydan Xəndən yerinə yetirir.

Yaxın Şərq və Orta Şərqi xalqları ədəbiyyatı tarixinə əsasən Şərq fakültəsinin ilk müdürü professor Həmid Arası, 1957-1962-ci illərdə professor Mübariz Əlizadə, 1962-1965-ci illərdə yenidən akademik Həmid Arası, 1967-1970-ci illərdə dosent Yusif Şirvan, 1970-1989-cu illərdə professor Mübariz Əlizadə, 1989-1991-ci illərdə professor Malik Mahmudov rəhbərlik edib. Xronika göstərir ki, müxtəlif illərdə fakültənin alımları bir digərini inzibati vəzifələrdə əvəz ediblər. Qeyd etmək lazımdır ki, Yaxın Şərq dilləri kafedrasına 1957-ci ildən 1989-cu ilə qədər professor Rehim Sultanov 1989-1990-ci illərdə professor Həsən Mahmudov rəhbərlik edib. 1990-ci ildən kafedraların balansında Ərəb, İran və Türk filologiyası kafedraları təşkil olunub, İran filologiyası kafedrasının ilk müdürü professor Həsən Mahmudov təyin edilib. Ardıcıl olaraq 1990-1996-ci illərdə professor Mirzə Rəhimov, 1996-2006-ci illərdə dosent Tofiq Cahangirov, 2006-ci ildən bu günə qədər iranşunas-alim, professor Mehdi Kazimov kafedraya rəhbərlik edir.

Paralel olaraq 1957-ci ildən Ərəb dili kafedrasının müdürü vəzifəsini Azərbaycanda müdafiə etmədən doktorluq dərəcəsi alan ilk alim, böyük ərəbşünas, professor Ələsgər Məmmədov (1957-1989) və dosent İsmayıllı Şəms (1989-1991) tutublar. 1991-ci ildən 2019-ci ilə qədər Ərəb filologiyası kafedrasının müdürü vəzifəsini böyük ərəbşünaslar nəslinin layiqli davamçısı akademik Vasim Məmmədəliyev tutub. 2019-2022-ci illər arasında kafedra müdürü vəzifəsini dosent V.Qaradağlı və professor E.Əzizov icra edib, 2022-ci ildən isə Ərəb filologiyası kafedrasına fakültənin tanınmış yetirmələrindən, məşhur ərəbşünas-alim, dosent Vüqar Qaradağlı rəhbərlik edir.

Eyni zamanda, 1990-ci ildə fakültədə Türk filologiyası kafedrası təşkil olunub, ilk müdir türkoloq-alim, professor Rüfət Rüstəmov təyin edilib. Professor R.Rüstəmov bu günə qədər kafedra müdürü vəzifəsini icra edir.

Şərqsünnaslıq fakültəsində 1957-ci ildə yaradılmış istiqamətlərlə yanaşı, uzun müddətdən sonra, ölkəmizin müstəqil respublikaya çevrilmesi və Yaxın və Uzaq Şərq ölkələri ilə yaranan münasibətlər konstekstində 1993-cü ildə ibri, 2000-ci ildə yapon, 2001-ci ildə urdu, 2002-ci ildə Çin və 2007-ci ildə isə Koreya şöbələri yaradılıb. Çin, Yaponiya və Koreya dilləri 2004-cü ildə yaradılan vahid Uzaq Şərq dilləri və ədəbiyyatı kafedrasına daxil edilib. 2005-ci ildən kafedraya professor Oqtay Cəlilbəyli rəhbərlik edir.

Yüz yaşlı fakültənin yerli və xarici olmaqla çox məşhur müəllimləri olub: Professorlar Neyyərzaman Hatəmi, Malik Mahmudov, Əhməd Şəfi, Məmmədağa Sultanov, Təhminə Rüstəmova, Mirzə Rəhimov, Xeyri Əl-Abbasi, Aslan Eyvazov, dosentlər İsmayıllı Şəms, Yusif Ziya Şirvan, Həsən Əlizadə, Aniyyə Ələkbərova, Təhmuras Cəhani, Fəxrəntac Zülfüqarova, Məmmədətgäzi Zehtabi, Ağadadaş Dadaşov, Əkrəm Cəfər, Tofiq Cahangirov, Mənzərə Məmmədova, Əli Əliyev, Rəna Əhmədova, Əhməd Yusifi, Aşur Əzizov, Ağayusif Əliyev və başqaları.

Hazırda fakültədə akademik Rafael Hüseynov, professorlar Jalə Əliyeva, Əsgər Rəsulov, Elxan Əzizov, Nəsrulla Məmmədov, Aida Qasımovan, Anar Kərimov, dosentlər Nüshabə Əlizadə, Əsmətxanım Məmmədova, Leyla Mahmudova, Bilqeyis Quliyeva, Bənövşə Hacıyeva, Şükufe Qədimova, Cəmilə Rüstəmova, Nigar İsmayıllızadə, Arif Yunusov, Təranə Əkbərova, Cinarə Mütəllimova, Gülnarə Abdullayeva, Kəmalə Əhmədova, Heybat Heybətov, filologiya üzrə fəlsəfə doktorları Təranə Hüseynbayeva, Tərlan Məlikov, baş müəllimlər Adil Yəhyayev, Şamil Alməmmədov, Hüseyin Sadiqov, peşəkar mütərcimlər Mais Ağaverdiyev, Rəşad Babayev, Şahin Yusifli, urdu dili üzrə yeganə mütəxəssislərdən Eldost İbrahimov, Koreya dili üzrə mütəxəssis Vüsalə Həsənova, yapon dili üzrə mütəxəssis Ellada Məmmədova və başqaları fəaliyyət göstərirler.

Şərqsünnaslıq fakültəsi keçən 100 ildə həm respublika, həm də müxtəlif ölkələr üçün böyük sayıda mütəxəssislər hazırlayıb. Bu kadrlar içərisində Vietnam, Polşa, Macarıstan, Kamboca, Laos, Çin, İran, Türkiyə, Almaniya və digər xarici ölkələrin vətəndaşlarının adını qeyd etmək olar. İndiyədək fakültəni bitirmiş yeddi nəfər Milli Məclisin deputati, iyirmi beş nəfər Azərbaycan Respublikasını xaricdə təmsil edərək, fəvqəladə və səlahiyyətli səfir kimi fəaliyyət göstərib. Hazırda da diplomatik, xüsusi xidmet, sərhəd, gömrük, mqrasiya orqanlarında fakültənin məzunları fəaliyyət göstərirler.

Bugün Şərqsünnaslıq fakültəsi genişlənərək 8 ölkə ilə bağlı geniş sahəni əhatə edir. Burada regionşünaslıq (Şərq ölkələri üzrə), filologiya (ərəb, fars və türk dili və ədəbiyyatı) və tərcümə (ərəb və fars dili) ixtisasları mövcuddur. Şərqsünnaslıq fakültəsi dünyada mövcud müasir trendlər nəzərə alınmaqla, ölkələr üzrə ixtisaslı kadrların, filoloq və tərcüməçilərin hazırlanmasına hədəfləyir. Şərqsünnaslıq fakültəsində tələbələr müvafiq ölkələr üzrə kompleks sahələr ilə tanış olur, azı iki Şərq dilinə yiyələnlər. Fakültənin müxtəlif ixtisaslarından məzun olan tələbələr hər il öz sahələri üzrə uyğun olaraq təhsillərini ərəb ölkələrində, Türkiyə, İsrail, Pakistan, Yaponiya, Çin və Koreya universitetlərində davam etdirə bilirlər. Onlar Koreyaşunaslıq üzrə "Viktoria", "Çin dili körpüsü" yarışları, fars dili və yapon dili üzrə olimpiadalarda, ərəb dili üzrə Asiya çempionatında, Qəttər və Oman kimi dövlətlərin təşkil etdiyi beynəlxalq könüllülük hərəkatlarında iştirak edir, Şərq ölkələri üzrə müsabiqələrdə qalib gələrək, beynəlxalq arenada Bakı şərqsünnaslıq məktəbini təmsil edirlər.

Bütün sadalananlar şərqsünnaslığın yeni istiqamətlərdə, yeni tendensiyalar nəzərə alınmaqla inkişaf yolu seçdiyini göstərir və gələcəkdə daha təkmil, müasir çağrıqlara cavab verən, klassik ənənələrə sadıq məktəbin hələ çox yaşayacaqı ümidi lərini artırır.

Şahin Yusifli,
Şərqsünnaslıq fakültəsinin dekan müavini
AZƏRTAC

BDU ICESCO-nun Rabatda keçirilən beynəlxalq tədbirinin həmtəşkilatçısıdır

Mərakeşin paytaxtı Rabat şəhərində İslam Dünyası Təhsil, Elm və Mədəniyyət Təşkilatının (ICESCO) təşkilatçılığı ilə Birinci Beynəlxalq ICESCO Peyk Modeli (CanSat) Təlimi və Aerokosmos Simpoziumu keçirilib.

18-22 iyul tarixlərində keçirilən simpoziumda Azərbaycanı Bakı Dövlət Universiteti (BDU) təmsil edib. BDU bu beynəlxalq tədbirin həmtəşkilatçılarından biridir: <https://icesco-accelerator.org/cansat/>.

Tədbirin məqsədi İslam dünyasında davamlı inkişaf üçün kosmik proqramların həyata keçirilməsi və kosmik texnologiyaların təhsil, elm və innovasiyada tətbiqi istiqamətlərində əməkdaşlığın gücləndirilməsi, dövlət, akademik və sənaye təşkilatlarındakı əsas maraqlı tərəflər, eləcə də ayrı-ayrı alımlar, mütəxəssislər, peşəkarlar, liderlər və sahibkarlar arasında geniş formatda müzakirələrin aparılması və kadr həzırlığı üzrə birge beynəlxalq səyələrin davam etdirilməsidir.

İyulun 18-də iclas çərçivəsində "Qlobal tərəfdəşərlərla kosmik innovasiyaların inkişafı" adlı sessiyada BDU-nun rektoru Elçin Babayev da məruzə edib.

Rektor Elçin Babayev çıxışında bildirib ki, dünyanın kosmik sənaye sahəsindəki nailiyyətləri Azərbaycanda bu elmin və sənayenin inkişafına böyük təkan verib. Son illər Azərbaycanda kosmik tədqiqatların və kosmik

sənayenin inkişafına, müasir texnologiyaların tətbiqinə xüsusi diqqət yetirilir və bu istiqamətdə kadr hazırlığı önemli rol oynayır. Rektor Elçin Babayev Azərbaycan RespUBLİKASININ Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu siyaset nəticəsində digər sahələrlə yanaşı, kosmik sənaye sahəsində bundan sonra da daha çox uğurlara imza atılacağına, doğma Azərbaycanımızın adının on qabaqcıl kosmik ölkələr sırasında olacağına əminliyini bildirib. Təsadüfi deyil ki, Bakı şəhəri 2023-cü ildə keçiriləcək Beynəlxalq Astronavtika Konqresinə ev sahibliyi edəcək.

Rektor BDU-da elmin əsas prioritet istiqamətləri, o cümlədən astrofizika və kosmos elmlərinin inkişafına xüsusi diqqət yetirildiyini qeyd edib. BDU-nun Tədqiqat, Inkişaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin nəzdində Aerokosmik və Atmosfer Tədqiqatları Elmi-Tədqiqat Laboratoriyası yaradılıb. BDU-da yeni yaradılmış Tələbə Elmi-Texniki Yaradıcılıq Mərkəzində astronomiya və kosmos elmləri istiqamətləri üzrə dərnək fəaliyyət göstərir.

2022-ci il 31 oktyabr - 4 noyabr tarixlərində Bakıda BMT-nin Kosmos Məsələləri üzrə Ofisi (UNOOSA) və BDU tərəfindən "Beynəlxalq Kosmik Hava Təşəbbüsü: Günəş, Kosmik Hava və Geosfer" adlı BMT/Azə-

baycan beynəlxalq tədbirinin ("United Nations/Azerbaijan Workshop on the International Space Weather Initiative: The Sun, Space Weather and Geosphere") keçiriləcəyinə diqqət çəkən Elçin Babayev bildirib ki, bu yüksək səviyyəli tədbirə Qlobal Naviqasiya Peyk Sistemləri (GNSS) üzrə Beynəlxalq Komitə (ICG) də dəstək verəcək. Beynəlxalq Kosmik Hava Təşəbbüsü (The International Space Weather Initiative - ISWI) kosmik hava məlumatlarının əldə edilməsində zəruri sayılan cihazların quraşdırılmasına, həmin məlumatların təhlilinə və alınan nəticələrin digər rəqəmsal elmi məlumatlarla əlaqələndirilməklə analizinə xidmət edən beynəlxalq əməkdaşlıq programıdır. Bu program çərçivəsində Bakıda keçiriləcək tədbir Azərbaycanda adıçəkilən sahənin inkişafı üçün geniş imkanlar açacaq, kosmik tədqiqatların və beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsinə zəmin yaradacaq. 5 gün davam edəcək beynəlxalq elmi tədbirin əsas məqsədləri inkişaf etməkdə olan ölkələrdə müvafiq elmi cihazların quraşdırılması və kosmik hava məlumatlarının emalı işlərini davam etdirməklə yanaşı, xüsusi maraqlı kəsb edən tədqiqat nəticələrinə diqqət yetirmək, eyni zamanda beynəlxalq koordinasiya və əməkdaşlığı yeni səviyyəyə qaldırmaqdan ibarətdir. Tədbirdəki müzakirələr həmçinin "Dayanıqlı Inkişaf üzrə 2030 Gündəliyi" və onun Dayanıqlı Inkişaf Məqsədləri (SDG) üçün müəyyən edilmiş hədəfləri ilə əlaqələndiriləcək, əldə olunan nəticə və tövsiyələr isə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Kosmosdan Dinc Məqsədə İstifadə Komitəsinin (COPUOS) hesabatı çərçivəsində BMT-nin Baş Assambleyasına təqdim olunacaq.

"Azərbaycanda turizm fəaliyyətinin kitabxana-informasiya təminatı" mövzusunda elmi seminar

İyulun 6-da Bakı Dövlət Universitetinin Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsində professor-müəllim heyətinin, doktorant və magistrantların iştirakı ilə "Azərbaycanda turizm fəaliyyətinin kitabxana-informasiya təminatı" mövzusunda elmi seminar keçirilib. Elmi seminarda Kitabxana resursları və informasiya axtarış sistemləri kafedrasının doktorantı Hacı Qasımlı mövzu ilə bağlı məruzə edib.

Gənc tədqiqatçı informasiya əsri adlandırılara mütəxəssis dövrə bütün fəaliyyət sahələrinin informasiya təminatının zoruri olduğunu bildi-

rib. Turizmin məlumatlarla zəngin bir fəaliyyət sahəsi olduğunu qeyd edən doktorant bu prosesin səmərəli təşkilində turizm fəaliyyətinin kitabxana-informasiya təminatının mülliüm əhəmiyyət daşıdığını diqqətə çatdırıb.

Məruzədə ölkəmizdə turizm fəaliyyətinin kitabxana-informasiya təminatının mövcud vəziyyəti nə nəzər salınıb, bu sahənin gələcək inkişaf modelinin hazırlanmasında kitabxanaşunaslığın və bibliografiyasının rolundan bəhs olunub. Turizm sahəsinə dair sənəd-informasiya resurslarından səmərəli istifadənin turizm obyekti-

ləri arasında informasiya mübadiləsində xüsusi əhəmiyyətini qeyd edən tədqiqatçı kitabxana-informasiya təminatının turizmdə rəqabət qabiliyyətinin artması üçün innovativ bir qaynaq olduğunu vurgulayıb. Məruzədə həmçinin bu sahədə mövcud olan beynəlxalq praktika diqqətə çatdırılıb, Azərbaycan Milli Kitabxanasında, BDU-nun Elmi Kitabxanasında və Turizm və Məneçment Universitetinin Kitabxana-İnformasiya Mərkəzində turizm dair ədəbiyyatın ümumi statistik göstəriciləri təhlil olunub.

Elmi seminar diskussiyalarla davam etdirilib.

Baki Dövlət Universiteti ilə
İsrailin Holon Texnologiya İnstitutu arasında əməkdaşlıq
uğurla davam edir.

2020/2021-ci tədris ilindən başlayaraq BDU-da SABAH magistratura proqramları çərçivəsində "Kompyuter elmləri və texnologiyaları" ixtisaslaşması üzrə mütəxəssis hazırlığı həyata keçirilir. Məqsəd təhsil, elm, sənaye və biznesin müxtəlif sahələri üçün dərin biliklərə malik olan, öz peşə fəaliyyətlərində praktik problemləri formalasdırın və effektiv həll edə bilən yüksək ixtisaslı mütəxəssislər hazırlamaqdır. Əmək bazarının və beynəlxalq təcrübənin müasir tələblərinə cavab verən yeni məzmunun yaradılması və tətbiqi, tədrisin yüksək səviyyədə təşkili məqsədi ilə ixtisaslaşma üzrə təhsil proqramı Holon Texnologiya İnstitutunun müasir dövrün tələblərinə cavab

BDU-nun tələbələri İsrailin Holon Texnologiya İnstitutunda yay təcrübə programında

verən proqramı əsasında hazırlanıb.

BDU-nun həmin proqram
üzrə təhsil alan 5 magistrantı 17-

24 iyul tarixlərində Holon Texnologiya Universitetində yay təcrübə programında iştirak ediblər. BDU, Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutunun və Holon Texnologiya İnstitutunun birgə əməkdaşlığı ilə təşkil olunmuş səfərdə tələbələr kompyuter elmləri ilə yanaşı, bir sıra sahələrlə bağlı biliklər əldə ediblər.

Səfər çərçivəsində Holon Texnologiya İnstitutunun prezidenti, professor Eduard Yakubov tələbələrlə görüş keçirərək institutun əsas fəaliyyət sahələri və burada təhsilin üstünlükleri barədə söhbət açıb. Tələbələr üçün institutun binasında gəzinti təşkil olunub, struktur və burada həyata keçirilən layihələr haqqında məlumat verilib.

Təcrübə programı ərzində tələbələr müxtəlif kurslarda kompyuter elmləri, robot texnologiyaları və alqoritmalar sahəsində yeni innovasiyalar haqqında mövzular tədris olunub. Yay məktəbi çərçivəsində tələbələr İsrailin innovativ texnologiyaların tətbiq olunduğu texnologiya parkları ilə tanış olublar. Yüksək texnologiyalar və IT sahəsindən olan sənaye nümayəndələri ilə tələbələrin görüşləri keçirilib.

Yay təcrübə programında uğurla iştirak edən tələbələr Holon Texnologiya İnstitutu tərəfindən sertifikatla təltif olunublar.

"Gənc istedadlar" liseyinin 9 şagirdi qızıl və gümüş medala layiq görünlüb

Təhsil naziri Emin Əmrullayev Ümumi təhsil müəssisələrinin 2021-2022-ci tədris ili üzrə məzunlarının qızıl və gümüş nişanla təltif olunması haqqında əmər imzalayıb.

Əmrə əsasən, 136 şagird qızıl, 79 şagird ise gümüş nişana layiq görünlüb.

Baki Dövlət Universitetinin nəzdində "Gənc istedadlar" liseyinin 9 şagirdi qızıl və gümüş medalla təltif olunub. Liseyin şagirdləri Nəriman Şirinli, Rəfsan Həbibullayev, Tamella Süleymanova, Nuray Kərimli, Rəcəb İskəndərli, Ləman Cəfərli, Amin Zeynalov qızıl, Zəhra Məmmədli və Fərhad Hacıyev isə gümüş nişana layiq görünlüb.

Qızıl və gümüş nişanla təltif olunan təhsilənlərin adları məktəbin "Şərəf kitabi"na yazılacaq.

"Gənc istedadlar" liseyinin uğurları ilə seçilən bir qrup şagirdi ilə görüş

İyulun 14-də Baki Dövlət Universitetinin (BDU) rektoru Elçin Babayev BDU-nun nəzdində "Gənc istedadlar" liseyinin uğurları ilə seçilən bir qrup şagirdi ilə görüşüb.

Rektor son illər "Gənc istedadlar" liseyində tədrisin yüksək səviyyədə təşkili ilə bağlı görülən işləri qeyd edib, bunun nəticəsində şagirdlərin beynəlxalq və yerli olimpiadalarda uğurlarının ildən-ilə çoxaldığını vurğulayıb. Elçin Babayev Liseyin builki məzunları - 56-ci Beynəlxalq Mendeleyev Olimpiadasının qalibi Nəriman Şirinli və 5-ci Avropa Fizika Olimpiadasının qalibi Rəfsan Həbibullayevi digər şagirdlərə nümunə göstərib, bütün şagirdlərə təhsillərində uğurlar arzulayıb, valideynlərə təşəkkür edib.

"TEKNOFEST Azərbaycan"da uğurla iştirak edən BDU komandalarının üzvləri ilə görüş

İyulun 6-da Baki Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev bu ilin 26-29 may tarixlərində Türkiyə Texnologiya Komandası, Azərbaycan Respublikası Rəqəmsal İnkışaf və Nəqliyyat Nazirliyi və Türkiyə Respublikası Sənaye və Texnologiya Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən "TEKNOFEST Azərbaycan" Aerokosmik və texnologiya festivalında uğurla iştirak edən BDU komandalarının üzvləri ilə görüşüb.

Rektor çıxışında Azərbaycanla Türkiyə arasında sarsılmaz dostluq və qardaşlıq əlaqələrinin daha bir parlaq nümunəsi olan "TEKNOFEST Azərbaycan"ın ölkəmiz üçün əhəmiyyətini vurğulayıb. Daha sonra BDU-da yeni yaradılan Tələbə Elmi-Texniki Yaradıcılıq Mərkəzinin işinin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tövsiyələr verib, tələbələri yeni tə-

ölkədə elm və texnologiyaların daha da inkişafına tövsiyə verəcək.

Tədbirin sonunda "TEKNOFEST Azərbaycan"da uğurla çıxış edən BDU komandalarının üzvlərinə təşəkkürnamə və fəxri fərmanlar verilib. Qeyd edək ki, BDU-nun 9 komandası "TEKNOFEST Azərbaycan"ın final mərhələsində iştirak edib. Onlardan biri festivalda 2-ci, biri isə 3-cü yerə layiq görünlüb.

BDU tələbələri II Fəxri Xiyabani ziyarət ediblər

İyulun 13-də Baki Dövlət Universitetinin və Azərbaycan Dövlət Pedagoji Universitetinin Tələbə Gənclər təşkilatlarının rəhbərləri və fəal tələbələri II Fəxri Xiyabani ziyarət ediblər.

Ziyarət zamanı 2020-ci ilin 12-14 iyul tarixlərində baş vermiş Tovuz döyüşləri zamanı misilsiz qəhrəmanlıqlar nümayiş etdirərək qəhrəmancasına şəhid olan Milli Qəhrəman general-major Polad Həsimovun və polkovnik İlqar

Mirzəyevin məzarları öününe gül dəstələri qoyulub, şəhidlərimizin xatirəsi dərin ehtiramla yad edilib.

Həmçinin ziyarət zamanı 44 günlük Vətən Müharibəsində xüsusi

şücaət göstərərək şəhidlik zirvəsinə ucalmış qəhrəmanlarımızın məzarları ziyarət olunub, şəhidlərimiz haqqında tələbələrə ətraflı məlumat verilib.

*Suşa... illərdir həsrətində olduğum şəhər.
Uşaqlıq xatirələrimin saxlandığı şəhər.*

Adı belə çəkilərkən göz yaşalarına hakim olamadığım şəhər.

Sonunda yola düşdük... İnanılası kimi deyil, amma mən Şuşaya gedirdim. Gözəl şəhərim işğal altında olduğu illər ərzində bəzən elə anlar olurdu ki, bir daha Şuşanı görməcəyim qorxusu məni bürüyürdü, sonra ümidi gəldirdi, o dumanı dağıdırdı.

Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanın gözü, hər bir azərbaycanlı üçün iftihar mənbəyi, mədəniyyətimizin, tariximizin rəmzi adlandırdığı Şuşaya gedəcəyimizi qətiyyətlə söyləyərdi, inanırdı və inandırırdı.

Şuşanı görməyən şusalıların sayı artıqca Şuşa sanki bizzən uzaqlaşırı. Lakin hər dəfə bir sözlə, bir hekayə ilə Şuşaya tərəf boyanırdıq. Televiziya kanallarının birində bir sənətkarımız (təessüf ki, adı yadında deyil) Məkkəyə gedəndə Şuşanın yenidən qayıtmasisi üçün dua etdiyini və bu zaman üzərinə yağış damları düşdüyüünü deyərkən mənim kimi onu diniyən minlərə insanın ürəyində ümidi yenidən göyərirdi. Allah bizim ümidi çərçivəmizi alovlandırdı, inamımızı, ruhumuzu diri tutdur.

Şuşanı Azərbaycanın mədəniyyət mərkəzi, sənət məbədi, Qarabağın dilbər guşəsi adlandırılır, bir çox sifətlərlə vəsf edilir, ona canlı bir varlıq kimi də baxılır.

Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev 8 noyabrda möhtəşəm xəbəri verərən Şuşaya xıtab etdi:

Əziz Şuşa, sən azadsan!

Əziz Şuşa, biz qayıtmışq!

Əziz Şuşa, biz səni dirçələcəyik.

Prezident 28 il azadlıqladan məhrum olmuş, bir məhbus kimi yaşamış şəhərin azad olduğunu elan etdi.

Şuşa işğal altında olan illərdə insanların bir-birindən soruşurdu:

Uşaqlıq xatirələrimin saxlandığı şəhər - Şuşa...

"Görəsən, Şuşa neyleyir?", "Yəqin onu incidirlər", "Şuşa bizdən küsüb", "Şuşa darixir..."

Mən də Şuşanın ruhu olduğuna inanınlardanam. "Utanc" adlı romanımda Şuşa işğal olunanda yalnız əhalinin deyil, Şuşanın da çökədiyi iztirabı da təsvir etmişdim.

"Şuşanın daşları, daşları, torpağında uyuyanların ruhları fəryad çəkirdi, "getməyin", - deyə var gücü ilə bağırırdı. Əcdadlarının ruhu yalvarırdı. Yalvarırkı ki, onları qoyub getməsinlər, lakin heç kim onları düşünmürdü. Uşaqların ağlaşması, qışqırtılar, ah-nalə bir-birinə qarışmışdı. Artıq gözəl Şuşam heç nə demirdi, cüntki duyanı yox idi, sakitcə seyr eləyirdi, gözləri dolu-dolu... Qopardığı fəğanla inlöyirdi.

Uzaqdan görünən boz tufan isə yavaş-yavaş sinsi addımlarla Şuşaya yaxınlaşırı. Şuşa inanırdı, durmadan köməyə çağırırdı, hay verəcək kimsə yox idi. Səmasında şimşek çaxdırı, boz tufan yavaş-yavaş yaxınlaşırı. Yer-yerində oynadı, toz-torpaq göye sovruldu. Boz tufan Şuşanın möhtəşəm divarlarında içəri daxil oldu. "Yox", - deyərək Şuşa diz çökdü. Dağlardan qopan nalə bütün Azərbaycana yayıldı. Kimi nalənin haradan gəldiyini anlamadı, çəşqin halda ora-bura baxdı, kimi ise eşidən kimi üreyi partladı, kimi çarəsiz ilərlə ağladı..."

Bəli, illərlə... Amma Qələbə xəbəri gözümüzün yaşıını sildi.

44 günlük Vətən müharibəsinin iştirakçıları döyüşü "Şuşanı geri almaq mistik tapşırıq idi, sanki bulud bizi gizlədirdi", "Vicdanım rahatlıq tapmışdı", Şuşa qələbəsini "şəref, namus və qeyrətimizin geri qaytarılması" kimi qiymətləndirildilər. Şuşada xalqımızın nəsildən nəsle qurur duyaraq anladacağı bir qəhrəmanlıq hekayəsini yazırdılar.

Zəfər günü kimi 8 noyabr Şuşanın azad olunması günü kimi qeyd olunacaqına tarixi qərar ver-

di. Heç bir şeyin təsadüfi olmadığına inanıram.

İndi Şuşaya gedirik... Zəfər yolu boyu dağidlış kəndləri, talan edilmiş, xarabalığa çevrilmiş yeri, kəsilmis ağacları gördükcə bir daha erməni vəhşiliyinin şahidi olurduq.

Nəhayət, Şuşa yazısı göründü. Şuşa tək tikililərdən ibarət müəyyən sahədə salınmış şəhər deyil, fərqli bir məkandır.

Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, "Şuşanın özünəməxsus aurası var. Mən dünyada Şuşaya aqlaşması, qışqırtılar, ah-nalə bir-birinə qarışmışdı. Artıq gözəl Şuşam heç nə demirdi, cüntki duyanı yox idi, sakitcə seyr eləyirdi, gözləri dolu-dolu... Qopardığı fəğanla inlöyirdi".

Bu gözəl şəhərə gələn hər adamın öz Şuşası var. Mən Şuşaya onun çal-çağırlı dünyasına yadda gedəcəyimi düşünürüm. Amma Şuşaya soyuqda getdim. Bizi sakitliklə qarışdı, səssizcə salam verdi və getdi. Bu hal mənə yad idi, mən Şuşanı belə görməmişdim. Şuşa bizi həmişə musiqi, gülüş səsləri ilə qarışlardı. Yaxın keçmişdə...

Bülbülün ev-muzeyinə gedəndə ətrafa baxırdım, çox izlər silinmişdi. Bazar meydanına tərof getmək istədim, gedə bilmədim, yolu ortasında dayandım, gördüyüm mənzərənin təsirindənmi, keçirdiyim hissələrənənmi donub qalmışdım. Ətrafa baxırdım. Şuşa kimi sakitcə...

Hərə gedəcəyimi bilmirdim. Eyni anda bir neçə yerdə olmaq istəyirdim. Eyni anda hər tərofi görmək istəyirdim. Külkə kimi hər yerdə əsib keçmək istəyirdim. Hərə gedim?

Bir vaxtlar yuxarıda Yuxarı Gövhər ağa məscidi, səsi, rəngarəngliy ilə insanları başına yığan bazar vardi. İndi soyuqluğu insanları qovurdu. Aşağı tərəfdə atamın yaşılığı ev... gedib təpə biləcəyimə əmin deyildim. Sağ tərəfdə Qəniro xalanın iş yerindəki tut ağacını görmək istəyirdim. Tut ağacı durdumu görəsən, yoxsa qurumış-

Şuşanı tapa bilmədim. Mən gəlmədim, amma Şuşa getmişdi. Xatirələri də aparmışdı.

Şuşa ilə sağlamışaq zamanı yaxınlaşırı, qapıya doğru getdik.

Şuşanı qarış-qarış gəzmək gələn səfərə qaldı.

Hər fəsl yaşayacaqsan, amma heç bir zaman qış səndə qalması. Hər zaman yaz ruhunla var ol, əziz Şuşa.

*Kəmalə Qəhrəmanova,
Pedagogika kafedrasının
dosenti*

BDU-da Hüceyrə kulturası və genom redaktəsi elmi-tədqiqat laboratoriyası yaradılıb

İyulun 13-də Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) Tədqiqat, İnkışaf və İnnovasiyalar üzrə Mükəmməllik Mərkəzinin nəzdində Hüceyrə kulturası və genom redaktəsi elmi-tədqiqat laboratoriyası yaradılıb.

Bitkilərin dəyişkən və olverişsiz şəraitlərə (abiotik və biotik) uyğunlaşdırılması üçün klassik selektiv metodlardan istifadə edilməsi ölkənin ixrac potensialını azaldır, daxili qida ehtiyaclarının qarşılınmamasını çətinləşdirir. Bu da nəticə etibarılə seleksiya istiqamətinde aparılan tədqiqatların aktuellüğünü azaldır.

Bu problemlərin həlli istiqamətində qısamüddətli intensiv seleksiya texnologiyalarının tətbiq edilməsi ehtiyac duyulur. Hazırda mövcud olan intensiv seleksiya texnologiyaları içərisində CRISPR-Cas9, TALENs technology və RNAi dəha geniş tətbiq edilir. Qeyd etmək lazımdır ki, göstərilən texnologiyalar əsasında ölkəmizdə seleksiya məhsullarının alınması həyata keçirilməsinə baxmayaraq, bu metodların elmi tədqiqatlara integrasiyasına - kənd təsərrüfatında müasir molekulyar bioloji metodların tədqiqi və tətbiqi ilə yeni genotiplərin ya-

radılması istiqamətində laboratoriya infrastrukturunun təkmilləşdirilməsinə ehtiyac var.

BDU-nun nəzdində bu istiqamət üzrə yeni innovativ laboratoriyanın yaradılması müasir texnologiyalar vasitəsilə orqanizmədə yeni əlamətlərin saxlanması (genom redaktə ilə), yüksək məhsuldarlıq, molekulyar metodlarla iqlim dəyişkənlilik, stress faktorlarına davamlılıq kimi əlamətləri daşıyan bitki genomlarının hazırlanmasına, bitkiçilikdə müasir biotexnoloji tətbiqlərin transferini, qida təhlükəsizliyini tə-

min etmək məqsədilə yeni biotexnoloji metodların inkişaf etdirilməsinə və əmək bazarının tələblərinə uyğun olaraq biotexnologiya sahəsində ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanmasına imkan verəcək.

ETL-in yaradılmasında Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, USAID, FAO, İsrailin "Volcani Center" Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi və Yeruşəlim Yəhudi Universitetinin iştirak etməsi BDU-nun təhsil-elm-istehsalat istiqamətində əlaqələrinin genişlənməsinə və elmi ideyaların kommersiyalaşdırılmasına imkan verəcək.

"Necə nəşr etməli?" mövzusunda növbəti vebinar

İyulun 21-də Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Kitabxanasının təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Kitabxana İformasiya Konsorsiumu çərçivəsində "Jurnal məqaləsini necə yazmala və düzəlşələrə dair məsləhətlər" ("How to write a journal article and advice on revisions") mövzusunda vebinarın ikinci buraxılışı keçirilib.

Vebinar "Sage" nəşriyyatının əməkdaşları - nüfuzlu tədqiqatçı redaktorlar Cesika Lipovski, Jennifer Lovie və Məhəmməd Hadem Aslamin iştirakı ilə keçirilib.

Beynəlxalq nəşriyyatlarda məqalə nəşrinin müxtəlif aspektlərinə həsr olunan silsilə vebinarların iyul ayı buraxılışında akademik məqalənin yazılış qaydası, tədqiqatın strukturu, əlyazmanın təkmiləşdirmək üçün strategiyalar izah olunub, məqaləyə daxil ediləcək elementlər, eləcə də düzəlşələrin idarə olunması haqqında praktik məsləhətlər verilib.

lurdum, belə məqamlarda insan göz yaşlarına hakim ola bilmir.

Sonra bu mənzərəni qəhrəmanları yetişdirən qəhrəman qadınların məğrur baxışları, hər zaman ataları ilə qürur duyacaqları uşaqlar, əyilən başını yerdən qaldıran xalqımızın səsi əvəzlədi.

Qələbəni Bize qismət edən Allaha Cidr düzündə şükr etdim.

Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, "Şuşanın özünəməxsus aurası var. Mən dünyada Şuşaya aqlaşması, qışqırtılar, ah-nalə bir-birinə qarışmışdı. Artıq gözəl Şuşam heç nə demirdi, cüntki duyanı yox idi, sakitcə seyr eləyirdi, gözləri dolu-dolu... Qopardığı fəğanla inlöyirdi".

Bu gözəl şəhərə gələn hər adamın öz Şuşası var. Mən Şuşaya onun çal-çağırlı dünyasına yadda gedəcəyimi düşünürüm. Amma Şuşaya soyuqda getdim. Bizi sakitliklə qarışdı, səssizcə salam verdi və getdi. Bu hal mənə yad idi, mən Şuşanı belə görməmişdim. Şuşa bizi həmişə musiqi, gülüş səsləri ilə qarışlardı. Yaxın keçmişdə...

Qəlpələrin dəlik-deşik etdiyi daşlara toxundum, bura ziyarətə gələnlər gül qoymuşdular. Bu, xalqımızın qəhrəman şəhidlərimizin ruhlarına ehtiramın, sevginin ifadəsi idi.

Səssizcə daşın yanında oturdum və uşaqlara getdim. Şəhidlərimiz, bu qələbəni borclu olduğumuz Vətən oğulları burada ölümün soyuq nəfəsini hiss etmişlər ya salamlasaqdaqdılar, həyatlarını qurban vermek bahasına Vətəni xilas edəcəklər, ya da sağollaşıb uzaqlaşacaqdılar. Qəhrəmanlar salamlaşmağı seçdilər.

İgidlərin simaları məğrur duşuları, şahid olduqlarım, gördüklərim, onları yolda görərən xalqımızın etdiyi dualar, onların yanında olduqlarını göstərmək üçün məktəblilərin yazdıqları məktublar, çəkdikləri şəkillər, yığdıqları pullarla yardım edən, yolda cəbhəyə gedən əsgərlərə saatcə meyvələri verən böyük ürəkli insanlar gözümüzün önünə gəldi, bu birləşik və sevgi ilə xalqımız yumruq kimi birləşdi.

Anaların, xalqımızın şəhid xəbərlərini eşidənə fəryadları, uşaqların kədərlə simaları... Böyük

BDU-nun inzibati heyətinin və tələbələrinin bir qrupu Şuşada

İyulun 6-da Bakı Dövlət Universitetinin inzibati heyətinin və tələbələrinin bir qrupu Şuşaya səfər edib.

Səfərin əsas məqsədi "Şuşa ili" çərçivəsində Müzəffər Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qəhrəman Ordumuzun işgaldən azad etdiyi Şuşanı ziyarət etmək, şəhərin tarixi-mədəni irsi, işgal dövründə məruz qaldığı dağıntılar, hazırda icrasına başlanılan yenidənqurma və abadlıq-quruculuq işləri ilə tanış olmaqdır.

BDU-nun əməkdaş və tələbələri Üzeyir Hacıbəyli, Xurşidbanu Natəvan və Bülbülmən heykəllərini, Qala divarlarını, Yuxarı Gövhər Ağa məscidini, Üzeyir Hacıbəyli bağı, Vaqif məqbərəsini, Bülbülmən ev-muzeyini, ermənilər tərəfindən vəhşicəsinə dağdırılmış digər mədəniyyət abidələrini, Cıdır düzünü ziyarət ediblər.

Səfər iştirakçıları Vətən müharibəsində şəhid olmuş qəhrəmanların ruhlarını ehtiramla yad edib, qazilərimizə və hazırda xidmətdə olan hərbçilərimizə cansağlığı arzulayıblar.

BDU əməkdaşlarının Şuşaya səfərləri davam edəcək.

“Əziz Şuşamızı görmək bizim üçün böyük xoşbəxtlik idi”

Hər insanın hayatındə çatmaq istədiyi, həsrətində olduğumu arzusu olur. Xalqımızın 30 illik nisqilinə - Qarabağ həsrətinə 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsində əldə olunan şəhər Zəfər son qoydu. Biz arzumuz çatdıq. İndi əsas məsələlərdən biri işgaldən azad olunmuş torpaqlarımızda bərpa və quruculuq tədbirlərinin həyata keçirilməsidir. Bu istiqamətdə geniş işlər aparılır. Biz tələbələr Şuşaya səfərimiz zamanı qədim yurd yerlərimizdə böyük quruculuq tədbirlərinin şəhidi oldug.

Bu fikirləri AZERTAC-a müsahibəsində Şuşada səfərdə olmuş, Bakı Dövlət Universitetinin Coğrafiya fakültəsinin III kurs tələbəsi İmran Bayramov bildirib.

Tələbələrin işgaldən azad olunmuş torpaqlara səfər etməsinin əhəmiyyətindən danışan İ.Bayramov deyib: "Cox şadəm ki, universitetin rektoru Elçin Babayevin təşəbbüsü ilə doğma Qarabağa, o cümlədən Şuşa şəhərinə səfər edən tələbələrdən biri də mən oldum. Şuşa səfəri olduqca qürurverci və unudulmaz idi. Yolboyu hər kəs böyük həyəcanla işgaldən azad edilmiş torpaqlarımızı görməyə tələsirdi. Hər kəsin simasında sevinc duyğusu, qürur hissi var idi. Biz azad Qarabağımıza fərəh hissi ilə gedirdik.

...Hamımızın gözəldiyi an

AZERTAC
18.07.2022-ci il

Şuşada hər qaya parçası igidlərimizin necə vuruşduğunu sükütu ilə söyləyir

Şuşanın digər adı ilə Pənahabadın təməlini 1752-ci ildə Qarabağ xanı Pənahəli xan qoyub. Şəhər 1992-ci il may ayının 8-də erməni silahlı birləşmələri tərəfindən işgal edilib. 28 illik həsrətdən sonra Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən 8 noyabr 2020-ci ildə işğaldan azad edilib.

Şuşa Qarabağın incisi, Azərbaycan mədəniyyətinin beşiyi, gözəlliyi ilə hər kəsi heyran qoyan möhtəşəm bir şəhərdir. Yol boyu qeyri-adi hissələr keçirməmək mümkün deyil. Sevinc, kədər, qürur hissələri bir-birinə qarışır.

Şuşaya yol Füzuli ərazisində keçir. Dağdırılmış evlərə, minalanmış ərazilərə baxan hər kəs qəribə hissələr keçirir. Azərbaycan əsgərinin igidliliklə bu torpaqları işgaldən azad etməsi, 44 günlük Vətən müharibəsi canlanır insanın gözündə.

Dağların başına dolana-dolana yeni çəkilmiş "Zəfər yolu" ilə gəlib Şuşa şəhərinə çıxdıq və o torpağa ayaq basdıq. Ermənilərin 28 illik "fəaliyyəti" bu əsrarəngiz şəhəri gözəllikdən məhrum edə bilməyib. Bir tərəfdə Şuşa qalasının əzəməti, qədim şəhərin küçələrindən gələn təbiət qoxusu, Şuşanı ağuşuna alan başı dumanlı dağlar, daxili küçələrdə çay daşlarından çəkilmiş hasarlar, qala divarına paralel uzanan yamyəşil çəmənlik, Şuşanın xoş havası insanın qəlbində qarışq, sevincli, bəzən də kövrək duyğular yaradır. İlk mənzilimiz Şəhər İcrə Həkimiyətinin binası və "Güllələn-

miş büstlər" olur. Şuşanın işgali zamanı zədələnmiş və sonralar Azərbaycan dövlətinin ermənilərən pulla alaraq Bakıya gətirdiyi Üzeyir Hacıbəyli, Bülbul və Xan qızı Natavanın heykəlləri yenidən doğma yurduna geri qaytarılıb. Heykəllərinin üzərindəki zədələr, güllə izləri erməni vandalizminin bariz nümunəsidir.

Sonra əzəməti ilə göz oxşayan Şuşa qalası istiqaməti ilə irələyirik. Qalanın üzərində olan Şuşa yazısını gördükcə insan qürur hissi bürüyür. Qalanın üzəri ilə gəzərkən sağ tərəfdə Xankəndimiz görünür. Gün gələcək biz ora da səfər edib, göz oxşayan təbiətinin görəcəyik.

Şuşanın məhellələri ilə gəzəgəzə yol aldıq Bülbülmən ev muzeyinə tərəf. Vaxtilə çay daşlarından tikilmiş, dağdırılmış evlərə heyrətlə baxa-baxa gəlib muzeyə çatdıq. Bülbülmən ev muzeyində bərpa işləri gedirdi. Bu səbəbdən

evin içərisinə daxil ola bilmədik. Həyətin ortasında Bülbülmən yeni heykəli qoyulub. Ondan bir qədər aralıda isə Bülbülmən erməni işgali nəticəsində zədə alan heykəli də saxlanılır.

Şuşa deyiləndə ilk yada düşən Cıdır düzü olur. Muzeydən uzaqlaşış, Cıdır düzü istiqamətində hərəkətə başladığımız. Çox həyəcanlanırdım, şəkillərdən, videolardan gördüğüm Cıdır düzünü görmək mənə nəsib olmuşdu. Cıdır düzü dağlar qoynunda yerləşən, şəhərin yeganə və böyük hamar ərazisidir. Elə bu səbəbdən də ta qədimdən burada Qarabağ igidlərinin cıdır yarışları, çövkən oyunları, Novruz və digər el şənlikleri keçirilib.

O, şəhərin kənarında - Daşaltı dərəsinin yuxarı hissəsində yerləşir. Buradan açılan heyvətamız mənzərə insani valeh edir. Cıdır düzünün digər tərəfində üçrəngli bayraqımız vüqarla dalgalanır. Buradan baxanda aşağıda Şuşa, qarşıda isə Xankəndi şəhəri görünür. Ərazi başdan-başa çəmənlik və çöl çəçəklərinə bürünüb. Qarşısında dayandığımız güllələrdən dəlik-deşik olmuş qaya parçaları. Haqqı savaşımızın şəhidi olmuş bu qayalar igid oğullarımızın Qarabağın bu cənnət güşəsinin hər dağı, hər qaya parçası, hər qarış torpağı üçün necə savaşıqları öz lal sükütləri ilə hər kəsə söyləyir.

Şuşada dahi Azərbaycan şairi və ictimai-xadimi Molla Pənah Vaqifin muzey-məqbərə kompleksini də ziyarət etdi. Məqbərə kompleksində Cıdır düzünə yaxın bir ərazidə dahi şairin məzarı üzərindədir.

Muzey-məqbərə kompleksində təmir-bərpa və yenidənqurma işləri də aparılıb. 2022-ci ilin "Şuşa ili" elan edilməsi mədəniyyətimizin beşiyi, Qarabağımızın incisi olan Şuşanın inkişafına böyük təkan verəcək. Dünya 2022-ci ildə mədəniyyət paytaxtimizda baş verən möhtəşəm hadisələrin şəhidi olacaq. Bu unudulmaz səfəri təşkil etdiyi üçün başda Elçin Babayev olmaqla BDU rəhbərliyinə öz dərin təşkkürlərimi bildirirəm.

Züleyxa Ağaməliyeva
Jurnalistika fakültəsinin
tələbəsi

Mədəniyyət-Yaradıcılıq Mərkəzinin üzvləri mükafatlandırılıb

Iyulun 1-də Bakı Dövlət Universitetinin Mədəniyyət-Yaradıcılıq Mərkəzinin üzvləri ali təhsil müəssisələrinin tələbələri arasında Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümüne həsr olunmuş bədii yaradıcılıq müsabiqə-festivalında fəal iştiraka görə təltif ediliblər.

Tədbirdə çıxış edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev qeyd edib ki, Universitetin Mədəniyyət-Yaradıcılıq Mərkəzinin üzvləri müsabiqədə xor, bədii qiraət, rəqs və solo ifa janrları üzrə qalib olublar. Eləcə də BDU tələbələri müsabiqədə fəal iştiraka görə Təhsil Nazirliyi tərəfindən diplomlara layiq görünləblər.

Rektor tələbələrin Universitetin və ölkənin ictimai həyatında fəal iştiraklarının önəmini vurğulayıb, onlara uğurlar arzulayıb.

Daha sonra Mədəniyyət-Yaradıcılıq Mərkəzinin üzvlərinə diplom, fəxri fərman və hədiyyələr təqdim olunub.

BDU-nun alimi İspaniyanın Donostia Beynəlxalq Fizika Mərkəzində tədqiqat aparacaq

Təhsil-elm-tədqiqat-innovasiya mərkəzlərin-dən birinə çevrilməkdə olan Bakı Dövlət Universitetində elmin demək olar ki, bütün sahələri üzrə kadr hazırlığı həyata keçirilir, elmi tədqiqatlar aparılır və elmi nəticələrin kommersiyalaşdırılması istiqamətində istehsalatla əlaqələr genişləndirilir.

Əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi, beynəlxalq elm və təhsil təşkilatları, dünyadan nüfuzlu universitetləri və elm qurumları ilə əlaqələrin genişləndirilməsi BDU-nun inkişaf strategiyasının prioritet istiqamətlərindəndir. Belə əməkdaşlıqlar çərçivəsində BDU-nun alimləri tədqiqatçı-alim və ya dəvətli tədqiqatçı kimi dünyanın bir sıra nüfuzlu universitet və elm qurumlarına dəvət olunaraq treninqlərdə və təcrübə məbadiləsində fəal iştirak edir, problem mövzular üzrə birgə elmi tədqiqatlar aparırlar.

BDU-nun Tədqiqat, İnnovasiyalar üzrə Mükəmməlik Mərkəzinin Tədqiqat və innovasiyalar sektorunun müdürü, texnika elmləri doktoru, dosent Ziya Əliyev dəvətli tədqiqatçı kimi İspaniyanın Donostia Beynəlxalq Fizika Mərkəzinə (DIPC) dəvət olunub.

O, 01 avqust - 29 sentyabr tarixlərində yeni nəsil maqnit topoloji izolyator - kvant materiallarının dizaynı və kristal quruluş xüsusiyyətlərini öyrənəcək. Maqnit topoloji izolyatorlar trivial topoloji

indeksə malik olan üçölülü maqnit materiallardır. Qeyri-maqnit topoloji izolyatordan fərqli olaraq, maqnit topoloji izolyatorlar səthində kvantlanma simmetriyası pozulduğunda məxsusi yarığa (boşluğa) malik səth hallarına malik ola bilir. Belə maqnit izolyatorlar sətha perpendikulyar istiqamətdə topoloji cəhətdən qorunan yarımkvantlanmış səth anomall Holl keçiriciliyi nümayiş etdirir.

Ezamiyyə müddətində yeni sinif maqnit topoloji izolyatorların sintezi və tədqiqi nəzərdə tutulub. Alınmış monokristal materiallar onların müxtəlif elektron xassələrinin öyrənilməsi məqsədi ilə Almaniya, İtaliya, İsveçrə və Yaponiyanın bir sıra universitet və elmi mərkəzlərinə göndəriləcək.

Qeyd edək ki, dünən ilk maqnit topoloji izolyator olan MnBi₂Te₄ birləşməsi ilk dəfə azərbaycanlı alimlər Nazim Məmmədov, İmaməddin Əmiraslanov, Nadir Abdullayev və Ziya Əliyev tərəfindən alımb. DIPC-in ümumi koordinatorluğu altında dünən bir neçə aparıcı universitetləri ilə birlilikdə öyrənilib və alınan nəticələr 2019-cu ildə dünən ən nüfuzlu jurnalı olan "Nature" jurnalında dərc edilib. 2020-ci ildə isə layihə müəllifləri Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin sərəncamı ilə elm sahəsində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Mükafatı ilə təltif ediliblər.

Astrofizika kafedrası 2022-ci ilin ən böyük Super Ay hadisəsi ilə bağlı məlumat yayıb

Iyulun 13-də Super Ay müşahidə olunacaq. Bu, 2022-ci ilin 2-ci Super Ayı olacaq. Qeyd edək ki, 1-ci Super Ay iyun ayının 14-də baş vermişdi, bu zaman Aya qədər məsafə 357433 km olub.

Bakı Dövlət Universitetinin Astrofizika kafedrasının məlumatına görə, bu gün həmçinin Ayla əlaqəli iki mühüm astronomik hadisə baş verəcək: bu, perigey və Tam Aydır.

Perigey iyulun 13-də Bakı vaxtı ilə saat 13:09-da baş verəcək. Ay Yerə 357263 km-ə qədər yaxınlaşacaq və Ayn görünən diametri 33 dəqiqə 27 saniyə olacaq. Tam (Dolu) Ay

həmin gün Bakı vaxtı ilə saat 22:38-də görünəcək. Super Ay hadisəsinə bütün gecə ərzində Azərbaycan ərazisindən müşahidə etmək mümkün olacaq.

Dolu (bədirlənmiş) Ay töbii peykimizin perigeydə olmasına təsadüf edir, bu zaman Super Ay hadisəsi baş verir. Perigey Ayın orbitində planetə minimum məsafədə yaxınlaşdığı andakı nöqtədir. Bu, Ayın planetimizin ətrafında firlandığı elliptik orbitlə bağlıdır. Bu hadisə sayesində Yerdən Ay diskini adı haldan daha böyük ölçüdə görə bilirik.

Super Ay Tam ayın Yerə 362000 km-dən daha yaxın məsafədə yaxınlaşlığı və perigey

və Dolu (Tam) Ayın keçid anları arasında müddət 3 gündən az olduqda baş verir. Bu iki anın (perigey və Tam Ay) üst-üstə düşmələri hər ilə təsadüf edir. İldə 12 və ya 13 Tam Aydan 3-ü və ya 4-ü Super Ay kimi müşahidə oluna bilər. Lakin perigey və Tam Ayın baş vermə anları arasında fərqli 9 saatdan az olması nadir halıdır.

13 iyul 2022-ci ildə perigey ilə Tam Ay arasındaki fərqli 9,5 saat olacaq. Bu, adı Super Ay hadisəsi sayılacaq. Ayın Yerə ən çox yaxınlaşması axırıncı dəfə 1948-ci ildə olub. Həmin vaxt Aya qədər məsafə 356461 km təşkil edib.

BDU-nun şəhid məzunu Tural Eyyubovun doğum gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib

Tətbqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin şəhid məzunu Tural Eyyubovun doğum gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib. Anım tədbirində fakültənin dekan müavini Şamo Cəbrayılov, kafedra müdürü Fərhad Mirzəyev, fakültənin əməkdaşları Səbinə Abbasova və Yəsəmən Hüseynova iştirak ediblər. Çıxış edənlər Tural Eyyubovun valideynlərinə mərd, cəsər oğul böyüdükləri üçün öz minnotdarlıqlarını bildirib, bütün Azərbaycan xalqının onunla fəxr etdiyini qeyd ediblər.

2009-cu ildə Tətbqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinə daxil olan Tural Eyyubov 2013-cu ildə Universiteti bitirib və həmin ilin oktyabrında hərbi xidmətə yola

düşüb. Hərbi xidməti zamanı motoatıcı təqim komandırlığı kursunu müvəffeqiyyətlə başa vuran Tural Eyyubov zabit kimi xidmətini davam etdirib. 2020-ci ilin oktyabrında Vətənin müdafiəsinə qatılan leytenant Tural Eyyubov Füzuli, Xocavənd, Şaşa uğrunda rəşadətə döyüşərək, həmin ilin oktyabrın 25-də şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Qəhrəman şəhidimiz ölümündən sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları ilə "Vətən uğrunda", "Füzulinin azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə", "İgidliyə görə" medalları ilə təltif olunub.

Geologiya fakültəsinin bir qrup professor-müəllim heyəti Filizçay yatağında

Iyulun 22-də Bakı Dövlət Universitetinin Geologiya fakültəsinin bir qrup professor-müəllim heyəti "AzerGold" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin kontrakt sahəsindəki Filizçay kolçedan-polimetall yatağında (Balakən-Zaqatala filiz rayonu) olub.

Səfər BDU ilə "AzerGold" QSC arasında imzalanan 2022-2023-cü il üzrə fəaliyyət planına müvafiq olaraq həyata keçirilib.

Fakültə əməkdaşları şirkətin Geoloji kəşfiyyat şöbəsinin müdir müavini Fuad Hüseynov və digər əməkdaşlarla birləşdə yataq ərazisində müşahidələr aparıb, kolçedan-polimetall filizləşməsinin yerləşmə qanuna uyğunluğu, geoloji və fiziki-kimyəvi şəraitləri, iqtisadi mənimsənilməsi və istismarının ekoloji problemləri mövzularında fikir mübadiləsi aparıblar.

Informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının (İKT) geniş tətbiqi informasiya müharibəsi məsələsinə diqqət yetirməyi ön plana çıxarır.

İnformasiya müharibəsi milli təhlükəsizliyin əsasını təşkil edir. Akademik Rasim Əliquliyevin təbirincə desək, "İKT sürətlə inkişaf edərək cəmiyyətin bütün fəaliyyət sferalarına dərinən nüfuz edir. Bunun nəticəsi olaraq, informasiya cəmiyyətinin formalasdığı müasir dövrde informasiya təhlükəsizliyi milli təhlükəsizlik və onun ayrı-ayrı komponentləri ilə six qarşılıqlı əlaqədardır".

Şübhəsiz, informasiya insanların əhvalinə da güclü təsir edir, onları yönəldir. Tanınmış fizik Pyotr Kapitsa informasiyanın təhlükəsizliyinə diqqət çəkərək yazdı: "Kütləvi informasiya vasitələri-kütləvi məhv vasitələrindən daha təhlükəlidir". Bu təhlükəni görən inkişaf etmiş ölkələr informasiyaların təhlükəsizliyinə xüsusi diqqət yetirir.

Bədnam qonşumuz Ermənistən başda olmaqla, Azərbaycanı gözü görməyənlər informasiyadan istifadə etməklə həmişə bir qayda olaraq bizi təhdid etməyə cəhd göstərib. Bu təhdid tek indi yox, həmişə olub.

Xalqımız 30 illik həsrətə 44 günlük Vətən müharibəsi ilə son qoydu. Sentyabrda ordumuz tərəfindən aparılan müharibədə işgal altındaki torpaqlarımız azad olundu. Bu müharibədə qəhrəman Azərbaycan Ordusunun üç min nəfərə yaxın hərbçisini şəhid verdi. Şəhidlərimiz bizim əyilmiş qəddimizi dikəldi. İndi biz dünyannın nəzərində məgrur, qalib xalq kimi tanınırıq.

Həm hərbi, həm də siyasi cəhətdən meğlub olan Ermənistən gücünü verib informasiya müharibəsinə. Keçən ilin iyul ayında baş vermiş Tovuz hadisələri yaddaşımızdan silinməyib. İyulun 12-də Ermənistən Silahlı Qüvvələri Tovuz rayonunda yerləşən mövqelərimizi artilleriya atəşinə tutdu. Böyük məkrələ bugünənən yalana həqiqət donu geyindirməyi bacarmış Ermənistən bu dəfə də Azərbaycanı günahlandırdı. Guya bizim əsgərlər Ermənistən dövlət sərhədini pozub. Amma bu dəfə dünya ictimaiyyəti bu yalana inanmadı. Əksinə, bir sıra dövlətlər Azərbaycanı müdafiə etdi. Bu da Azərbaycanın öz həqiqətlərini dünyaya inamlı çatdırılmasının nəticəsi idi.

2020-ci il iyulun 14-15-də gecə saatlarında Azərbaycan Ordusuna dəstək məqsədilə keçirilən aksiya cəmiyyətimizdə vətənpərvərlik ruhunun yüksək olduğunu bir daha dünyaya nümayiş etdirdi. Ən əsası, xalq nümayiş etdirdi ki, torpaqla bağlı heç nəyə güzəsto getməyəcək və hakimiyətin etrafında six birləşərək dövlətinin müdafiəsinə qalxacaq.

Həmişə olduğu kimi, Kreml yenə də özünün forpostuna dəstək verməkdə davam edir. Tovuz hadisələri baş verəndən dərhal sonra, iyulun 17-dən etibarən "İl-76" təyyarəsi ilə Rusyadan İran

Postmühəribə dövründə informasiya savaşı

Xalqımız 30 illik həsrətə 44 günlük Vətən müharibəsi ilə son qoydu

vasitəsilə Ermənistana silahların daşınması həyata keçirildi. Və bu proses indinin özündə də davam edir. Bu isə Azərbaycan ictimaiyyətini, dövlətini ciddi narahat edir. Rusiyanın yalana söykənən izahı bizi qane etmir, çünkü təyyarə ilə daşınan yüklerin tikinti materialları olduğu deyilsə də, bəzi informasiya saytları yükün silah olduğunu yaymışdır. Hətta Rusiyanın ermənipərəst mövqeyi ilə seçilən "Regnim" informasiya agentliyi də Stanislav Tarasovun Rusiyanın Ermənistana silah göndərilməsindən bəhs edən 4 sentyabr tarixli "Dağılıq Qarabağın yeni ümidi" adlı məqaləsini yayaqla yalanın üstünü açmışdır. Elə buradaca qeyd edək ki, Rusiya 2010-cu ildən 2018-ci ildək Ermənistana 50 min ton silah verib.

Bu gün informasiya müharibəsi İnternet məkanında daha çox vüsət alıb. Ermənistən bu vasitələrindən istifadə etməklə ordumuza ünvanına böhtanlar yağıdır, insanlar arasında çəşqinqılı yaratmağa çalışır. Ermənistənla Azərbaycan arasındaki informasiya qarşidurmasında son vaxtlar daha intensiv xarakter alır. Bu qarşidurmadada düşmən məqsədinə çatmaq üçün hər cür yalana, riyakarlıq əl atır. AMEA İnformasiya Texnologiyaları İnstitutunun əməkdaşı İradə Ələkbərova informasiya qarşidurmasının məqsədini belə izah edir: "İnformasiya qarşidurmasında əsas məqsəd qarşı tərəfin informasiya da daxil olmaqla, bütün növ resurslarına təsir göstərməkdir. İnformasiya qarşidurmasının effektivliyinin əsas meyarı kimi qarşı tərəfə məxsus şəbəkə və kommunikasiya texnologiyalarına, nehayət, kompüterlərə icazəsiz műdaxilələr nəzərdə tutulur. Diger tərəfdən, informasiya qarşidurmasında demoqrafiya təbliğat, "beyinlərin yuyulması", ictimai rəyin və şüurun manipulyasiyası və s. üsullardan geniş istifadə edilir".

Bu gün informasiya silahi dağdıcı silahlardan qətiyyən geridə qalmır. Odur ki, indiki şəraitdə dövlətlər öz informasiya sistemlərini qoruyub saxlamaqla düşmənin informasiya sistemini dağıtmaya çalışırlar.

Etiraf edək ki, əvvəllər informasiya müharibəsində biz çox vaxt ermənilərə uduzurduk. Bu o demək deyil ki, ermənilər təbliğatda bizdən güclü idilər, sadəcə biz zəif idik, həm də operativ deyildik. Uzun illər xaricdə məskunlaşmış həmvətənlərinin köməyi onların təbliğat işinə yarıyırırdı. Bizim dünyaya çıxan təbliğatımız isə son 15-20 ildə formalaşmağa başladı.

Hənsi ölkəyə ayağı dəyirse, erməni mütləq orada öz varlıqla-

rını gözə soxmağa çalışır. Uzağa getməyək, 2018-ci ildə Fransanın Desin-Sharpio şəhərində "Fransa-da Artsax (Qarabağ) günləri" keçirərək, Qarabağ haqqında film nümayiş etdirdi. Ermənistən "All Armenia" informasiya agentliyi yalan-doğru belə bir informasiya yaydı ki, ABŞ-in Kaliforniya ştatının Qlendeyl şəhərində küçələrdən birinə Artsax (Qarabağ) adının verilməsi razılaşdırıldı. Üzdə özünü bizə dost kimi təqdim edən qonşu İranda küçələrdən biri Azərbaycan türkünü qətlə yetirən Andranikin adını daşıyır.

Bu gün isə Ermənistən sosial şəbəkələrdə hay salır ki, Azərbaycan Qarabağda onların hüquqlarını pozur. Və bu barədə beynəlxalq təşkilatlara kömək üçün müraciət edir. "Aze Voice"nin ("Azərbaycanın səsi") məlumatına görə, qondarma respublikanın qondarma xarici işlər naziri Masis Mayilyan beynəlxalq təşkilatlara göndərdiyi məktubda yazır ki, guya Azərbaycan hökuməti onları blokada alıb və insan hüquqlarını pozur. Ağ yalan! Qişqıraqışqıra danışmaq, yalan uydurmaq bu xalqın xislətindədir. Bəs bir milyon azərbaycanlı qaçqın və kökçünün hüquqlarını kim pozub? Yeri gəlmışkən, qeyd edək ki, həmin qondarma nazir keçən ilin yanvarında "RusArminfo"ya müraciətində demişdi ki, "Art-sax" heç bir şəraitde Azərbaycanın tərkibində ola bilməz.

Əminliklə demek olar ki, artıq bu gün Azərbaycan informasiya müharibəsində Ermənistəni üstələməyə başlayıb. Xüsusilə də 44 günlük müharibədə əldə olunan böyük qələbədən sonra beynəlxalq təşkilatların, aparıcı dövlətlərin Azərbaycanca münasibəti müsbət mənada xeyli dəyişib. Biz bunu dünyada Xocalı soyqırımıının builkı anim mərasimlərinin fərqli qaydada keçirilməsi zamanı da gördük. Bir nümunəyə diqqət yetirək. Yaponiyada Tokio sakinlərinə üzərində "Xocalıya ədalət" yazılış tibbi maskalar paylanılib. Hətta düşmən ölkənin özündə Xocalı soyqırımı pisləyən açıq gözlü, hadisələrə düzgün qiymət verən insanlar var. Onlardan biri də erməni yazıçısı Anna Rayatyandır. Onun Xocalı soyqırımı barədə dedikləri Ermənistəni şoka salıb: "Xocalı soyqırımı olub və bunun üçün quzdurlar cavab verməlidirlər. Onlar əsgər deyilər, cinayətkar və qatildirlər: Levon Ter-Petrosyan, Vazgen Sarkisyan, Robert Koçaryan. Onların hamısı uşaqlar və qadın qatilləridir".

O həmçinin deyib ki, Qarabağda azərbaycanlılara qarşı törədilən vəhşiliklərə görə bir erməni olduğu üçün utanır.

Heydər Əliyev Fonduñun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2008-ci ildən təşkil olunan "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyası soyqırımın dünyada tanınmasına çox böyük işlər görür. Aparılan məqsədönlü təbliğatın nəticəsi olaraq Xocalı soyqırımıni artıq 18 ölkə tanır.

Yaxşı deyiblər, qalibi mühaki-mə etmirlər. İlkinci Qarabağ müharibəsindəki müzəffər qələbədən sonra dünya Azərbaycanın haqq səsini eşitməyə başlayır. Təsadüfi deyil ki, indi Ermənistənin böyük qardaşı Rusiyanın siyasi elitarının bəzi nümayəndələri də mətbuat şəhifələrində, telekanallarda, internet saytlarında Azərbaycanın tarixi qələbəsini alqışlayır, haqqı müdafiə edirlər.

Maksim Şevçenko (jurnalist, politoloq): "Azərbaycan xalqı Ermənistən tərəfindən təxminən 30 il əvvəl işgal olunmuş Qarabağ torpaqlarını azad etdi. Azərbaycan bu müharibədə ədalətli qələbə qazandı. İlkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın Böyük qələbəsi bəşəriyyətin tarixini dəyişəcək".

İqor Korotçenko (Rusiyada nəşr olunan "Milli müdafiə" jurnalının baş redaktoru): "Düşünürəm ki, bu gün heç kimin Qarabağın sahibi olması ilə bağlı xəyalları yoxdur. Qarabağ bölgəsi Azərbaycanın bir hissəsidir. Dağılıq Qarabağın hər hansı statusundan səhbət gedə bilməz. Azərbaycan üçün Qarabağın inkişafı əsas milli prioritətlərdən biridir".

Aleksandr Perenjiyev (rusiyalı politoloq): "Azərbaycan tərəfdən Ermənistənə heç bir təcavüz olmayıb. Əksinə, Ermənistən Azərbaycanın torpaqlarını işgal edib. Azərbaycan çalışır ki, Ermənistən tərəfindən işgal olunmuş torpaqları azad etsin. Həqiqət Azərbaycanın tərəfindədir".

Sergey Markov (Rusiya Siyasi Tədqiqatlar İnstitutunun direktoru, politoloq): "Qarabağda qondarma rejimin bayrağının Rusiya Müdafiə Nazirliyinin saytında nümayiş olunması qəbulediləndir".

Yevgeni Mixaylov (Beynəlxalq münəaqişlər üzrə ekspert): "Dağılıq Qarabağ münəaqışası" ifadəsi artıq işlədilənməlidir. Qarabağ Azərbaycandır və nida!"

Baxmayaq ki, dünya Azərbaycanın Vətən müharibəsindəki qələbəsinə haqq qazandır, yenə də Ermənistəndə separatçı qüvvələr üçüncü Qarabağ müharibəsindən danışır və "Artsax"ın (Qarabağ) "işğaldan" azad edilməsini prioritet məsələlərdən biri olduğunu deyirlər. "Qalanews" xəbər portalı erməni generalı Arş-

vir Qaramanyanın Feysbuk vasitəsilə erməni xalqına ünvanlığı müraciəti yayıb: "Öziz dünyada yaşayan ermənilər, bugünkü siyasi gücün qeyri-milli və dövlət əleyhinə idarəciliyi sayesində biz Qarabağı itirdik. Artıq yeni müharibəyə başlamaq lazımlı. Qarabağda ermənilər bu müharibəyə hazırlırlar". Generalın bu statusu heç də birmənəli qarşılınmayıb. Müraciətə yazılmış şərhlərdə generala razılaşmayanlar, ordunun yoxluğu barədə fikir söyleyənlər, hətta təhqirəmiz sözərə yazarlar az deyil. Armen Lalayan adlı erməni lap baltanı kökündən vurub: "Hansi ordu? Sizin təriflədiyiniz o ordu cəmi 44 güne hər yeri təhvil verdi. Əgər rus olmasayıdı, Azərbaycan əsgəri İrəvana qədər gələcəkdi".

Mütəxəssislərin qənaətinə, təbliğat və kommunikasiya hərbi strategiyanın bir hissəsidir. Müasir müharibə əvvəlki illərin müharibəsindən seçilir. Döyüş əməliyyatları ilə yanaşı, informasiya savaşına da diqqət xeyli artıb. Düşmən tərəfin bəzən elə informasiyaları olur ki, onu qarşı tərəf geniş yaymalı olur, çünkü onlar özləri həmin informasiyanı ya silir, ya da yayılmاسının qarşısını alır. Məsələn, bu ilin mart ayında Ermənistən vətəndəsi İsxan Verdiyan özünün Feysbuk şəhifəsində Prezident İlham Əliyev müraciət yerləşdirib. O müraciət də prezidentin diqqətinə çatdırılır ki, Robert Koçaryan və Serj Sarkisyan Azərbaycan vətəndaşları, onlar özləri üçün ənənəvi banditizm metodları ilə hərəkət edərək Azərbaycana və Ermənistənə ziyan vurmaqdə davam edirlər. Verdiyan Prezident İlham Əliyevdən xahiş edir ki, onların Azərbaycana ekstradisiyası üçün bütün zəruri tədbirlər görsün.

Hazırda Ermənistəndə vəziyyət ağırdır, xaos bütün ölkəni bürüyüb. İstər baş nazir Nikol Paşinyan, istərsə də onun kreslosuna göz dikenlər vəziyyətdən çıxış yolu təpə bilmirlər. Heç Soros da kömək əlini uzatmır.

Bu yazımı isə professor Qulu Mehərrəmlinin bəhs etdiyimiz mövzu ilə bağlı fikrini diqqətə çatdırmaqla yekunlaşdırıram: "Göründüyü kimi, müasir texnoloji vasitələr mürəkkəb və çox dəqiq işlənmiş informasiya müharibəsi aparmağa imkan verir. Yalnız bu vasitələrə mükəmməl yiyələnmiş dövlətlər onları əməkli texnologiyaları ilə birləşdirərək uğurlu informasiya müharibəsi apara, özlərini hər cür psixoloji hücumlardan müdafiə edə və milli təhlükəsizliklərini qoruya bilərlər".

Akif Rüstəmov
Yeni media və kommunikasiya
nəzəriyyəsi
kafedrasının dosenti

"525-ci qəzet"

BDU tələbələri "AzerGold" QSC-nin "Çovdar" filiz emalı sahəsində

İyulun 5-də Bakı Dövlət Universitetinin Geolojiya fakültəsinin bir qrup professor-müəllim və tələbə heyəti "AzerGold" QSC-nin "Çovdar" filiz emalı sahəsində tanıtım-təcrübə səyahətində olub.

Tanıtım BDU ilə "AzerGold" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti arasında imzalanmış 2022-2023-cü illər üzrə fəaliyyət planına müvafiq olaraq həyata keçirilib.

Səyahətdə 7 nəfər professor-müəllim və 11 tələbə iştirak edib. Səyahət zamanı tələbə və əməkdaşlar "Çovdar" qızıl mədənində, filizlərin qırılması və aşındırılması meydançalarında, filiz və kern anbarlarında, həmçinin filiz emalı zavodunda olub, prosesləri izləyiblər. Yekunda tanıtım-təcrübə səyahəti ilə bağlı toplantı keçirilib. Toplantıda "AzerGold" QSC-nin

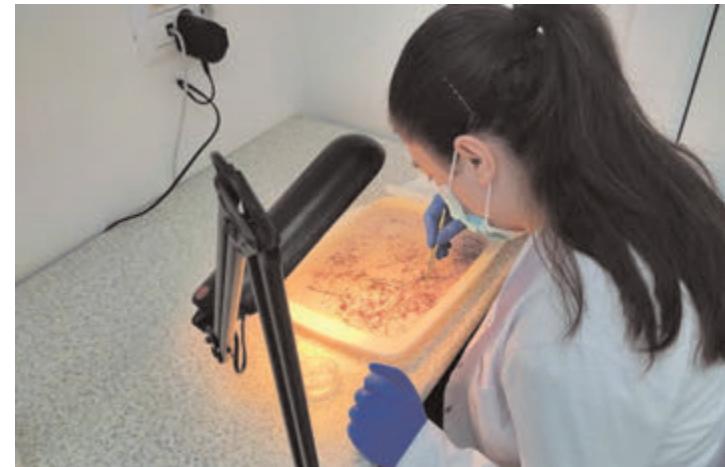

İnsan resurslarının idarəolunması şöbəsinin baş mütəxəssisi Valid Əliyev, şirkətin aparıcı geoloq-mühəndisleri Məmmədağa Talıbov, Sultan Cəfərov, Ramil Şahməmmədov, fakültə dekanı Mamoy Mansurov, dekan müavini İlqar Quliyev Ümumi və tarixi geologiya kafedrasının müdürü Nazim İmamverdiyev, Kristalloqrafiya, mineraloziya və geokimya kafedrasının müdürü Kərim Rəhimov, Faydalı qazıntılar kafedrasının müəllimi Azər Hüseynov, Hidrogeoloziya və mühəndis geologiyası kafedrasının müəllimi Ələkbər Mirzəyev və başqları çıxış edərək öz fikirlərini bölüşüblər.

Biologiya fakültəsinin tələbələri "Azecolab Company" şirkətində təcrübədə

İyulun 29-dan Bakı Dövlət Universitetinin Biologiya fakültəsinin Biologiya ixtisası üzrə III kurs tələbələri Elşən Əliyev və Sevinc Allahverdiyeva "Azecolab Company" şirkətində yay təlim-təcrübə programında iştirak edirlər.

BDU ilə "Azecolab Company" şirkəti arasında imzalanmış ikitərəfli saziş çərçivəsində tələbələrin mütəmadi olaraq tədqiqat və təcrubi işlərə cəlb edilməsi əsas prioritet istiqamət sayılır. Qeyd olunan istehsalat təcrübəsi müddətində tələbələrə mikrobiologiya və ekotoksikologiya sahəsində təcrübə verdişlər aşilanır, bu sahələr üzrə tədris aparılır. Təcrübə

programı dövründə tələbələr yeni avadanlıqlardan istifadə edərək müasir metodların tətbiqi ilə ekspress testlərlə analizlər aparırlar. Müəssisənin iki mütəxəssisləri tələbələri gündəlik texniki-təhlükəsizlik qaydaları və ekoloji monitoringlərin aparılması barədə təlimatlandırırlar. Təcrübə programının iki ay davam etməsi nəzərdə tutulur.

BDU-da "Yeni başlayan programçılar" adlı müsabiqə keçirilib

İyulun 27-də Bakı Dövlət Universitetində Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsinin könüllülərinin təşkilatçılığı ilə "Yeni başlayan programçılar" adlı müsabiqə keçirilib.

Müsabiqədə I və II kurs tələbələri komanda şəklində 5 mərhələdə kompüter elmləri üzrə nəzəri biliklərini sınadın keçirib, daha sürətli və düzgün proqramlar yazmağa çalışıblar. Son mərhələdə isə hər komanda iki yarımkomandaya bölünərək kodlaşdırma-dekodlaşdırma prinsipi ilə bir-birinə verilmiş sözləri çatdırmağa çalışıb.

Müsabiqənin nəticələrinə

əsasən, "GG CODE" komandası 1-ci, "Creative Club" komandası 2-ci, "Cool As Code" komandası isə 3-cü yeri qazanıb. Çempion komanda sertifikat

Bu il BDU-nun SABAH qruplarını 257 məzun bitirir

Bakı Dövlət Universitetinin SABAH qruplarında 2021-2022-ci dörs ilində 9 ixtisas (Psixologiya, Hüquqşünaslıq, Kompiuter elmləri, Coğrafiya müəllimliyi, Fizika müəllimliyi, Biologiya müəllimliyi, Tarix müəllimliyi, Riyaziyyat müəllimliyi, Kimya müəllimliyi), 29 qrup üzrə 728 tələbə təhsil alıb.

Azərbaycanın 12 ali məktəbin-dəki SABAH qrupları arasında ən çox ixtisas və tələbə sayı mehz BDU-dadır. Bu tədris ilində BDU-nun SABAH qruplarını 257 məzun bitirir.

Ümumilikdə son 6 ildə BDU-nun SABAH qruplarından 1375 tələbə məzun olub.

Ötən il BDU-nun SABAH məzunlarından 155 nəfəri Azərbaycanda, 17 nəfəri isə xaricdə məzistraturaya daxil olub. BDU-nun SABAH qrupunun ötənlki məzunlarından 23 nəfəri yerli və xarici doktoranturalarda təhsil alır.

Qeyd edək ki, SABAH ali təhsildə tədrisin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, ali təhsil sisteminde yeni və fərqli bir mühitin yaradılması, savadlı, bacarıqlı və hazırlanmış tələbə yetişdirilməsi, əmək bazarının artan tələbərinə müvafiq olaraq kadər hazırlığının təmin edilməsi məqsədilə 2013/2014-cü tədris ilində yaradılıb.

BDU-nun magistraturasına qəbul olanların qeydiyyatı başa çatıb

2022/23-cü tədris ili üçün Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) magistratura pilləsinə qəbul olanların qeydiyyatı başa çatıb. Magistratura təhsil səviyyəsinə 932 nəfər qəbul olunub.

BDU-nun magistraturasına qəbul olanlardan 300 nəfəri kişi, 632 nəfəri qadındır. Onlardan 732 nəfər Azərbaycan bölməsinə, 112 nəfər rus bölməsinə, 88 nəfər isə ingilis bölməsinə qəbul olunub.

BDU-nun 220 tələbəsi "Vəkil olmaq istəyirəm" adlı yay məktəbində

Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyası və Gənclər Fonduñun birgə təşkilatçılığı ilə iyulun 15-dən başlayan "Vəkil olmaq istəyirəm" adlı yay məktəbi davam edir.

Bir ay davam edəcək yay məktəbinin əsas məqsədi gənc hüquqşunas tələbələrin yay tətilinin səmərəli təşkil edilməsinə töhfə verməkdən ibarətdir.

Tədbirə ümumilikdə 13 yerli və xarici universitetdən 294 tələbə qatılıb. Onlardan 220-si BDU-nun Hüquq fakültəsinin tələbələridir.

Yay məktəbində prosessual sənədlərin tərtib edilməsi, hüquqi yaşı, vətəndaşlarla müsahibələrin keçirilməsi, məsləhətlərin verilməsi qaydaları və natiqlik qabiliyyəti də daxil olmaqla, çoxsaylı mövzular üzrə təlimlər təşkil ediləcək.

Məktəbi uğurla başa vuran hüquqşunas tələbələrə sertifikatlar təqdim olunacaq, proqramı fərqlənmə ilə bitirən 30 tələbə isə bölgələrdə keçiriləcək yay düşərgəsində iştirak etmək hüququ qazanacaq.

İyulun 2-də Bakı Dövlət Universitetinin nəzdində İqtisadiyyat və Humanitar Kollecdə Məzun Günü tədbiri keçirilib.

Tədbir Dövlət Himminin səsləndirilməsi ilə başlayıb, ardınca Azərbaycan Respublikasının suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirosi bir dəqiqəlik süxurla yad edilib. Tədbirin aparıcıları Azərbaycan, rus və ingilis dillərində Kollecin tarixi barədə məlumat veriblər.

BDU-nun prorektoru Əliş Ağamirzəyev məzunları təbrik edib, onlara uğurlar arzulayıb. O, Kollecdə görülən işləri, Universitet ilə six əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirib, məzunların gələcəkdə bacarıqlı mütəxəssis kimisi ölkəmizin tərəqqisində, cəmiyyətin inkişafında mühüm rol oynayacaqlarına əmin olduğunu bildirib.

Kollecin direktoru Səhər Orucova əlamətdar gün münasibətilə məzunları, onların vali-

BDU-nun nəzdində İqtisadiyyat və Humanitar Kollecdə Məzun Günü

deynlərini təbrik edib, ölkəmizdə elm, təhsil sahəsinə hər zaman diqqət və qayğı göstərir. Azərbaycanın I Vitse-prezidenti, Heydər Əliyevin Azərbaycan elminin inkişafindakı xidmətləri misilsizdir. Ümummilli liderin layiqli davamçısı olan Prezident İlham Əliyev

də elm, təhsil sahəsinə hər zaman diqqət və qayğı göstərir. Azərbaycanın I Vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva da daim təhsilin inkişafına böyük töhfələr verməkdədir". Kollecin direktoru

daha sonra 2021-2022-ci tədris ilində aparılan islahatlardan, na-

onlara uğurlar diləyib.

Tədbirdə məzunların hazırladıqları videoçarxlar nümayiş etdi- rilib. Kollecin ictimai-mədəni, kütləvi tədbirlərində, eləcə də təhsildə fərqlənən bir qrup məzu- na təşəkkürnamələr verilib.

"Şuşa ili" çərçivəsində stolüstü tennis üzrə açıq turnir

İyulun 15-də Bakı Dövlət Universitetinin Tələbə Gənclər Təşkilatı və Nərimanov rayon Gənclər və İdman İdarəsinin birgə təşkilatçılığı ilə "Şuşa ili" çərçivəsində ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrinin tələbələri arasında stolüstü tennis üzrə açıq turnir keçirilib.

Turnirin açılış mərasimində Nərimanov Rayon Gənclər və İdman İdarəsinin rəisi Nəcəf Novruzov, BDU-nun Humanitar məsələlər və gənclər siyaseti şöbəsinin müdürü Ramin

Səmədov, Tələbə Gənclər Təşkilatının sədri Ələkbər Həsənov, turnirin hakimi, 258 nömrəli tam orta məktəbin baş bədən tərbiyesi müəllimi Əli Kərimov, bir sıra ali təhsil müəssisələrinin (Bakı Dövlət Universiteti, Bakı Avrasiya Universiteti, Azərbaycan Dillər Universiteti, Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti, Azərbaycan Tibb Universiteti, Dövlət Gömrük Ko-

mitəsinin Akademiyası, Azərbaycan Universiteti, Azərbaycan Kooperasiya Universiteti) tələbələri iştirak ediblər.

Turnirin nəticələrinə əsasən, qızlar arasında I yeri Azərbaycan Dillər Universitetinin tələbəsi Ruhiyə Rəhimova, II yeri BDU-nun tələbəsi Sevinc Həsənova, III yeri Bakı Avrasiya Universitetinin tələbəsi Ejire Folakunmi Oluwaseun, II yeri Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının tələbəsi Yunis İmanlı və III yeri BDU-nun tələbəsi Abbas Quluzadə tutub.

Sonda qaliblər təşkilatçılar tərəfindən müvafiq dərəcəli diplom, medal və kubok, digər iştirakçılar isə sertifikatlarla təltif olunublar.

BDU könüllüləri ilə görüş

İyulun 5-də Bakı Dövlət Universitetinin rektoru Elçin Babayev Universitetin ictimai həyatında fəal iştirak edən könüllülərlə görüşüb.

Rektor ölkəmizdə son illər könüllülük hərəkatının geniş vüsət aldığı, BDU könüllülərinin bu prosesdə fəal iştirak etdiklərini vurğulayıb.

Elçin Babayev BDU könüllülərinin öyrənməyə çox meyli olduqlarını qeyd edib, Universitetdə gənclərin yaradıcı və innovativ potensiallarından daha səməralı istifadə etmək, praktik biliklərini artırmaq və ölkədə könüllülük hərəkatını inkişaf etdirmək məqsədilə həyata keçirilən tədbirlərdən danışıb.

Rektor BDU-nun struktur bölmələrində və fakültələrində çalışan könüllü tələbələrin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib, onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb, gəncləri yeni təşəbbüsler irəli sürməyə çağırıb. Görüşün sonunda xüsusi fəallığı ilə seçilən tələbə könüllülərə təşəkkürnamələr təqdim olunub. Qeyd edək ki, "BDU könüllüləri" qrupu 2020-ci ildə yaradılıb. Hazırda qrupun 732 üzvü var.

BDU Elmi Şurasının növbəti iclası

İyulun 8-də Bakı Dövlət Universitetinin Elmi Şurasının növbəti iclası keçirilib. Rektor Elçin Babayev gündəlikdə olan məsələləri iclas iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Tədris və təlim texnologiyaları üzrə prorektor Fərda İmanov iclasda 2021/2022-ci tədris ilinin yaz semestrinin imtahan sessiyası və Yekun Dövlət Attestasiyasının nəticələrinə əsasən, müvəffəqiyyət göstəricisi 74, keyfiyyət göstəricisi isə 35 faiz olub. Yaz imtahan sessiyasının nəticələri Elmi Şura üzvləri tərəfindən möqbul hesab edilib.

Daha sonra BDU-nun İnformasiya Texnologiyaları Mərkəzinin direktoru Rəfail Rüstəmovun hesabatı dinlənilib.

Iclas cari məsələlərin müzakirəsi ilə davam edib.

BDU-nun Qazax filialında yaz imtahan sessiyası başa çatıb

Bakı Dövlət Universitetinin Qazax filialında 2021/2022-ci tədris ilinin yaz semestrinin imtahan sessiyası başa çatıb.

Sessiya ərzində 17 ixtisas üzrə 54 qrupda imtahanlar keçirilib. Bakalavriat səviyyəsində əyani və qiyabi şöbələr üzrə 1245, magistratura pilləsi üzrə isə 11 nəfər tələbə imtahanlarda iştirak edib. Sessiya

zamanı əyani şöbə üzrə gün ərzində 2 növbədə olmaqla ümumilikdə 314 imtahan keçirilib. İmtahan nəticələri tələbələrə həmin gün elan olunub.

Filialda imtahanların şəffaf və obyektiv keçirilməsi üçün bütün şərait yaradılıb. İmtahan sessiyasında tələbələrinin müraciətlərinin qəbulu və araşdırılması, tələbələrin biliyinin qiymətləndirilməsində

obyektivliyin təmin olunması məqsədilə İmtahan Qərargahı və "Qaynar xətt" fəaliyyət göstərib.

Filialın direktoru Arif Rüstəmov imtahanların gedisi-nə nəzarət etmək üçün müətəmadi olaraq imtahan keçirilən auditoriyalarda olub, tələbələri maraqlandıran sualları cavablandırıb.

Buraxılışa məsul:

Afaq Sadıqova

Redaksiya heyəti:

Əliş Ağamirzəyev
Vüqar Əliyev
Cahangir Məmmədi
Allahverdi Məmmədi
Xatirə Hüseynova
Samir Mirzəyev

Dizayn - tərtibat:

Aynur Qurbanqızı

Bakı Dövlət Universitetinin mətbəəsində çap olunmuşdur.

Çapa imzalanıb:

29.07.2022

Tiraj: 1000 nüsxə

Redaksiyanın mövqeyi ilə müelliflərin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Dərəcələnən məqalələrin mətninə görə redaksiya məsuliyyət daşıdır.

Əlaqə nömrəsi:
(+994 12) 538 42 08